

Suvestinė redakcija nuo 2005-05-08 iki 2006-07-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [6-165](#), i. k. 1042210ISAK0003-586

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO

Į S A K Y M A S

**„DĖL TRANSEUROPINĖS GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SĄVEIKOS REIKALAVIMŲ
NUSTATYMO IR TAIKymo TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“**

2004 m. gruodžio 23 d. Nr. 3-586

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (Žin., 2004, Nr. [72-2489](#)) 7 straipsnio 3 dalies 4 punktu ir 30 straipsniu, Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu (Žin., 1998, Nr. [92-2542](#)), Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 236 „Dėl paskelbtųjų (notifikuotų) atitikties įvertinimo įstaigų paskyrimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [62-2058](#); 2002, Nr. [111-4937](#)) ir įgyvendindamas 1996 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvą 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos bei 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos ir atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/50/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, Žin., 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

1. T v i r t i n u Transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisykles (pridedama).

2. P a v e d u Susisiekimo ministerijos Tranzito ir geležinkelių transporto departamentui:

2.1. parengti iki 2005 m. sausio 31 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymo dėl Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, sąrašo patvirtinimo projektą ir pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui tvirtinti;

2.2. patvirtinus šio įsakymo 2.1 punkte nurodytą sąrašą, pateikti jį Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms bei inicijuoti šiuo įsakymu patvirtintose Transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklėse nurodytos pamatinės dokumentų sistemos papildymą.

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ZIGMANTAS BALČYTIS

TRANSEUROPINĖS GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SĄVEIKOS REIKALAVIMŲ NUSTATYMO IR TAIKymo TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklės (toliau – taisyklės) reglamentuoja transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų visumą ir jos taikymo sritį, įvairių transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų, kurių tvirtinimas priklauso Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos institucijų kompetencijai, nustatymą ir taikymą, pranešimų dėl Europos Sąjungos techninės sąveikos specifikacijų ir Europos specifikacijų nuostatų, neatitinkančių šių taisyklių 2 priede nustatytų esminių reikalavimų, nagrinėjimą, sąveikos sudedamųjų dalių atitikties įvertinimo ir deklaravimo tvarką bei šių dalių tiekimo Lietuvos rinkai sąlygas, struktūrinių posistemų atitikties įvertinimo ir deklaravimo tvarką bei leidimų naudoti šiuos posistemius išdavimo sąlygas ir reikalavimus paskelbtosioms (notifikuotoms) įstaigoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

2. Transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo tikslas yra sudaryti sąlygas:

2.1. palaipsniui lengvinti, gerinti ir plėtoti vežimus geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais tarp Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių bei trečiųjų valstybių;

2.2. prisidėti prie laipsniško įrangos ir paslaugų, skirtų transeuropinei geležinkelių sistemai konstruoti, rekonstruoti, modernizuoti ir naudoti, vidaus rinkos Europos Sąjungoje kūrimo, taip pat konkurencijos šioje rinkoje skatinimo;

2.3. prisidėti prie visos transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos;

2.4. gerinti sąveiką tarp Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto sektoriaus ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių transporto sektorių.

3. Transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimuose vartojamos sąvokos:

21 straipsnio komitetas – komitetas, padedantis Europos Komisijai įgyvendinti direktyvas 96/48/EB, 2001/16/EB ir 2004/50/EB bei sprendžiantis klausimus, kuriuos jo kompetencijai priskiria šios direktyvos.

Direktyva 96/48/EB – 1996 m. liepos 23 d. Tarybos direktyva 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos.

Direktyva 2001/16/EB – 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos.

Direktyva 2004/50/EB – 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/50/EB, iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos.

Esama geležinkelių sistema – geležinkelių transporto objektų visuma, kurią sudaro esama geležinkelių infrastruktūra ir bet kokios rūšies bei kilmės geležinkelių riedmenys, pritaikyti važiuoti šios geležinkelių infrastruktūros geležinkelių linijomis.

Esminiai reikalavimai – tai visos šių taisyklių 2 priede nurodyti reikalavimai, kuriuos turi atitikti transeuropinė geležinkelių sistema, posistemiai ir sąveikos sudedamosios dalys, taip pat ir sąsajos.

Europos Sąjungos techninės sąveikos specifikacijos (toliau – TSS) – kiekvienam posistemiiui ar jo daliai taikomi detalūs reikalavimai, reikalingi esminiams reikalavimams įvykdyti

ir nustatantys reikiamas naudojamų skirtingų posistemų tarpusavio sąsajas bei užtikrinantys geležinkelių transporto, funkcionuojančio Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinkle (TEN-T), sąveiką.

Europos specifikacija – bendra techninė specifikacija, Europos techninis liudijimas arba Europos standartą perkeliantis nacionalinis standartas, kaip apibrėžta 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvos 93/38/EEB dėl subjektų, vykdančių savo veiklą vandens, energetikos, transporto ir telekomunikacijų sektoriuose, viešojo pirkimo tvarkos suderinimo 1 straipsnio 8–12 dalyse.

Jungtinė reprezentacinė grupė (JRG) – už TSS rengimą atsakinga institucija, vienijanti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojus, geležinkelio įmones (vežėjus) ir pramonės įmones, gaminančias produkciją, skirtą transeuropinei geležinkelių sistemai.

Modernizavimas arba patobulinimas (toliau – modernizavimas) – bet koks svarbus posistemo arba jo dalies modifikavimo darbas, kuris pagerina bendrą posistemo veikimą (eksploatacines charakteristikas).

Pagrindiniai parametrai – labai svarbus sąveikai bet koks norminis, techninis arba naudojimo reikalavimas, dėl kurio prieš JRG pradedant rengti TSS projektą turi būti priimtas 21 straipsnio komiteto sprendimas direktyvos 96/48/EB 21 straipsnio 2 dalyje ir 2001/16/EB 21 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Pamatinė dokumentų sistema – laikinas reikalavimų sąvadas, kurį parengia JRG pagal visų Europos Sąjungos valstybių narių pateiktus jose taikomų techninių dokumentų, kurie įgyvendina transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, sąrašus. Šis reikalavimų sąvadas tvirtinamas direktyvos 2001/16/EB 25 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir skirtas užtikrinti tam tikrą dabartinį transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos laipsnį pereinamuoju laikotarpiu, kol nėra TSS tam tikram transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos posistemui arba jo daliai.

Paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos – bandymų laboratorijos, sertifikacijos ar kontrolės įstaigos, paskirtos atsakingomis už sąveikos sudedamųjų dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimą arba už posistemų „EB“ patikros procedūros atlikimą, ir apie kurias pranešta Europos Komisijai, Europos Sąjungos valstybėms narėms ir Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybėms, pasirašiusioms Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – EEE susitarimas).

Paskirtosios įstaigos – bandymų laboratorijos, sertifikacijos ar kontrolės įstaigos, kurias Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija paskiria atlikti sąveikos sudedamųjų dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimą arba posistemų „EB“ patikrą.

Posistemis – geležinkelių transporto objekto kaip visumos struktūrinė ar eksploatavimo sudedamoji dalis. Tiek transeuropinę paprastųjų geležinkelių sistemą, tiek transeuropinę greitųjų geležinkelių sistemą sudaro struktūriniai ir naudojimo sričių posistemiai, kuriems turi būti nustatyti šių taisyklių 2 priede nurodyti esminiai reikalavimai.

Posistemo įdiegimas – visos operacijos, reikalingos, kad posistemis pradėtų veikti pagal visus jo projektinius reikalavimus.

Rekonstravimas arba atnaujinimas (toliau – rekonstravimas) – bet koks svarbus posistemo arba jo dalies keitimo darbas, kuris nekeičia bendrojo posistemo veikimo (eksploatacinių charakteristikų). Kai kalbama apie statinių, kurie yra geležinkelių infrastruktūros dalis, rekonstravimą, taip pat taikoma Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nurodyta statinio rekonstravimo sąvoka (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)).

Sąveikos sudedamosios dalys – bet kuri nedaloma sudedamoji dalis, mazgas, sukomplektuotas blokas, įtraukti arba ketinami įtraukti į posistemį, nuo kurių tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso transeuropinės geležinkelių sistemos sąveika. Ši sąvoka apima ir materialiuosius, ir nematerialiuosius objektus, pavyzdžiui, programinę įrangą.

Specifinis atvejis – bet kuri transeuropinės geležinkelių sistemos dalis, kuriai dėl geografinių, topografinių, miesto aplinkos arba suderinamumui su esama sistema įtakos turinčių suvaržymų TSS turi būti numatytos specialios laikinos arba nuolatinės nuostatos. Tai pirmiausia

gali būti geležinkelių linijos ir geležinkelių tinklai, geografiniu požiūriu atskirti nuo kitos transeuropinės geležinkelių sistemos dalies, pakrovos gabaritas, vėžės plotis arba tarpukelės plotis ir geležinkelių riedmenys, skirti susisiekimui paprastųjų geležinkelių sistemoje vietiniais traukinių maršrutais, regioninės reikšmės geležinkelių linijomis ir (ar) 750 mm vėžės pločio geležinkelių linijomis, taip pat iš trečiųjų šalių ar į trečiąsias šalis važiuojantys geležinkelių riedmenys, jeigu jie nekerta dviejų Europos Sąjungos valstybių narių sienos.

Transeuropinė greitųjų geležinkelių sistema – sistema, apimanti Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) geležinkelių infrastruktūros objektus, pastatytus ar modernizuotus vežimams didelių greičių traukiniais vadovaujantis 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo 1692/96/EB dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių 10 straipsnio 3 dalimi (su visais galiojančiais pakeitimais, atliktais pagal šio sprendimo 21 straipsnį), bei geležinkelių riedmenis, skirtus važiuoti dideliais greičiais šios geležinkelių infrastruktūros geležinkelių linijomis.

Transeuropinė paprastųjų geležinkelių sistema – sistema, apimanti Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) geležinkelių infrastruktūros objektus, pastatytus ar modernizuotus vežimams paprastais ir kombinuoto transporto traukiniais vadovaujantis 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo 1692/96/EB dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių 10 straipsnio 3 dalimi (su visais galiojančiais pakeitimais, atliktais pagal šio sprendimo 21 straipsnį), bei geležinkelių riedmenis, skirtus važiuoti šios geležinkelių infrastruktūros geležinkelių linijomis.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos paaiškintos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos susisiekimio ministro tvirtinamuose Techninio geležinkelių naudojimo nuostatuose, Geležinkelių signalizacijos taisyklėse ir Geležinkelių eismo taisyklėse.

Kai šių taisyklių nuostatos yra tapačios tiek transeuropinei paprastųjų geležinkelių sistemai, tiek transeuropinei greitųjų geležinkelių sistemai, vartojama sąvoka „transeuropinė geležinkelių sistema“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

4. Šių taisyklių nuostatos atitinka šių taisyklių 3 priede pateiktas ES direktyvas.

II. TAIKYMO SRITIS

5. Šios taisyklės taikomos tų posistemų, sąveikos sudedamųjų dalių ir jų tarpusavio sąsajų, kurie bus pradėti naudoti nuo šių taisyklių įsigaliojimo dienos, projektavimui, konstravimui, įdiegimui, modernizavimui, rekonstravimui, naudojimui ir techninei priežiūrai, taip pat darbuotojų, kurie eksploatuoja Lietuvos Respublikos teritorijoje transeuropinę geležinkelių sistemą, kvalifikacijai, sveikatos ir saugos darbe sąlygoms.

6. Transeuropinę paprastųjų geležinkelių sistemą, kuriai taikomos šios taisyklės, sudaro:

6.1. transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos geležinkelių infrastruktūra, t. y. Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) geležinkelių linijų, numatytų 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1692/96/EB dėl Bendrijos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių (su visais pakeitimais), geležinkelių infrastruktūra, įskaitant traukinių eismo valdymo, geležinkelių riedmenų buvimo vietos nustatymo ir navigacines sistemas: techninius duomenų apdorojimo ir telekomunikacijų įrenginius, skirtus teikti keleivių ir krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugas naudojant valstybinės reikšmės magistralines geležinkelių linijas, kad būtų užtikrintas saugus ir darnus geležinkelių tinklo naudojimas bei veiksmingas traukinių eismo valdymas.

Taikant transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimus, pirmiau minėta transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos geležinkelių infrastruktūra gali būti skirstoma į tokias kategorijas:

6.1.1. geležinkelių linijos, skirtos tik keleiviams vežti;
6.1.2. keleiviams ir kroviniams vežti skirtos geležinkelių linijos;
6.1.3. geležinkelių linijos, specialiai suprojektuotos arba modernizuotos tik kroviniams vežti;

6.1.4. geležinkelio stotys, skirtos keleiviams aptarnauti;
6.1.5. geležinkelio stotys ir terminalai, kuriuose atliekamos operacijos su kroviniais, taip pat ir skirtingų transporto rūšių terminalai;

6.1.6. šių taisyklių 6.1.1–6.1.5 punktuose nurodytus geležinkelių transporto objektus jungiančios geležinkelių linijos;

6.2. geležinkelių riedmenys (traukos priemonės (lokomotyvai), keleiviniai ir prekiniai vagonai, taip pat autotransporto priemonės vežti skirti vagonai, dyzeliniai ir elektriniai traukiniai, automotrisės ir specialieji riedmenys), tinkami važiuoti 6.1 punkte aprašytame visame Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinkle (TEN-T) arba jo dalyje. Taikant šias taisykles, kiekviena iš šiame punkte nurodytų geležinkelių riedmenų rūšių skirstoma į vežimams tarptautiniais maršrutais ir vežimams vietiniais maršrutais naudojamus geležinkelių riedmenis;

6.3. šių taisyklių 6.1 ir 6.2 punktuose aprašytos geležinkelių infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų sąsajos, užtikrinančios visišką jų tarpusavio suderinamumą ir turinčios įtakos traukinių eismo saugai, geležinkelio įmonių (vežėjų) ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ūkinės finansinės veiklos rezultatams, paslaugų kokybei ir sąnaudoms.

7. Transeuropinę greitųjų geležinkelių sistemą, kuriai taikomos šios taisyklės, sudaro:

7.1. transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos geležinkelių infrastruktūra, t. y. Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) geležinkelių linijų, numatytų 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1692/96/EB dėl Bendrijos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių (su visais pakeitimais), geležinkelių infrastruktūra:

7.1.1. specialiai greitųjų traukinių eismui nutiestos geležinkelių linijos, paprastai įrengtos važiuoti ne mažesniu kaip 250 km/h greičiu;

7.1.2. specialiai greitųjų traukinių eismui modernizuotos linijos, skirtos važiuoti maždaug 200 km/h greičiu;

7.1.3. specialiai greitųjų traukinių eismui modernizuotos geležinkelių linijos, turinčios ypatingų savybių dėl topografinių, reljefo arba miesto planavimo apribojimų, važiavimo kuriomis greitis kiekvienu atveju turi būti priderintas. Sprendimus dėl leistino greičio tokiose geležinkelių linijose, esančiose Lietuvos Respublikos teritorijoje, priima viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas.

Ši geležinkelių infrastruktūra taip pat apima eismo valdymo, geležinkelių riedmenų buvimo vietos nustatymo ir navigacines sistemas: techninius duomenų apdorojimo ir telekomunikacijų įrenginius, skirtus teikti keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas naudojant valstybinės reikšmės magistralines geležinkelių linijas, kad būtų užtikrintas saugus ir darnus geležinkelių tinklo naudojimas bei veiksmingas traukinių eismo valdymas;

7.2. geležinkelių riedmenys, t. y. traukiniai, skirti važiuoti:

7.2.1. ne mažiau kaip 250 km/h greičiu specialiai greitųjų traukinių eismui nutiestomis geležinkelių linijomis, o tam tikromis aplinkybėmis tinkami, kad jais būtų galima važiuoti greičiau kaip 300 km/h;

7.2.2. maždaug 200 km/h greičiu šių taisyklių 7.1 punkte paminėtomis geležinkelių linijomis, kai traukiniai atitinka konkrečių geležinkelių linijų techninį lygį;

7.3. šių taisyklių 7.1 ir 7.2 punktuose aprašytos geležinkelių infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų sąsajos, užtikrinančios visišką jų tarpusavio suderinamumą ir turinčios įtakos traukinių eismo saugai, geležinkelio įmonių (vežėjų) ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ūkinės finansinės veiklos rezultatams, paslaugų kokybei ir sąnaudoms.

8. Transeuropinė geležinkelių sistema skirstoma į:

8.1. struktūrinių sričių posistemius:

8.1.1. geležinkelių infrastruktūros;

8.1.2. energetikos;

- 8.1.3. kontrolės, valdymo ir signalizacijos;
- 8.1.4. traukinių eismo organizavimo ir valdymo;
- 8.1.5. geležinkelių riedmenų;
- 8.2. naudojimo sričių posistemius:
 - 8.2.1. techninės priežiūros;
 - 8.2.2. telematikos priemonių, skirtų keleivių ir krovinių vežimo paslaugoms teikti.
- 9. Transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos, kuriai taikomi Transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimai, posistemių aprašymas pateikiamas šių taisyklių 1 priede.

III. TRANSEUROPINĖS GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SĄVEIKOS REIKALAVIMŲ VISUMA

- 10. Transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų visumą sudaro:
 - 10.1. esminiai reikalavimai;
 - 10.2. Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, kurie įgyvendina transeuropinės geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, reikalavimai;
 - 10.3. privalomų taikyti Europos specifikacijų, parengtų siekiant užtikrinti sąveikos sudedamųjų dalių atitiktį esminiams reikalavimams, reikalavimai;
 - 10.4. pamatinės dokumentų sistemos reikalavimai;
 - 10.5. TSS ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, kurie prireikus priimami TSS taikymui užtikrinti, reikalavimai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, Žin., 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

- 10.6. specifinių atvejų reikalavimai;
 - 10.7. Europos Komisijos sprendimų dėl išlygų, leidžiančių netaikyti tam tikros TSS arba jos dalies, reikalavimai.
- 11. Rengiant ir (ar) derinant bei taikant šiame skyriuje nurodytus reikalavimus neturi būti pažeidžiami kitų susijusių Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimai.

IV. ESMINIAI REIKALAVIMAI

12. Transeuropinė geležinkelių sistema, jos posistemiai ir sąveikos sudedamosios dalys, taip pat jų tarpusavio sąsajos turi atitikti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus ir atitinkamus esminius reikalavimus, nurodytus šių taisyklių 2 priede.

Bet koks Lietuvos Respublikos teisės akto, Lietuvos Respublikos tarptautinės ir tarpžinybinės sutarties, Lietuvos standarto ir kitos rūšies techninio dokumento projektas, susijęs su šių taisyklių reglamentavimo sritimi, taip pat šių taisyklių 10 punkte nurodytų reikalavimų projektai ir (ar) siūlymai dėl šių reikalavimų projektų turi būti derinami su šiame punkte nurodytais reikalavimais.

13. Vykdamas posistemių bei sąveikos sudedamųjų dalių pirkimus ir rengiant technines specifikacijas bei technines sąlygas, kurias ketinama pridėti prie pirkimo sutarčių ar pirkimo dokumentų ir kurios reikalingos papildyti ir (ar) detalizuoti Europos specifikacijas arba kitus Lietuvos Respublikoje ir visoje Europos Sąjungoje naudojamus standartus, jų turinys turi būti suderintas su šių taisyklių 2 priede nurodytais esminiais reikalavimais.

V. LIETUVOS RESPUBLIKOJE TAIKOMŲ TECHNINIŲ DOKUMENTŲ,

ĮGYVENDINANČIŲ TRANSEUROPINĖS GELEŽINKELIŲ SISTEMOS ESMINIUS REIKALAVIMUS, IR PAMATINĖS DOKUMENTŲ SISTEMOS REIKALAVIMAI

14. Kol nėra TSS tam tikram transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos posistemiui arba jo daliai bei jokių Europos specifikacijų sąveikos sudedamosioms dalims, taikoma pamatinė dokumentų sistema.

Tose srityse, kurių nereglamentuoja pamatinė dokumentų sistema, tačiau kurios patenka į šių taisyklių taikymo sritį, taikomi teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinti reikalavimai, taip pat atitinkami vidaus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir geležinkelio įmonių (vežėjų) dokumentai (toliau – vidaus dokumentai), kai tai leidžia ir (ar) reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai, su sąlyga, kad šie reikalavimai neprieštarauja pamatinei dokumentų sistemai ir šių taisyklių 12 punkto reikalavimams. Šie vidaus dokumentai atskiru skyriumi turi būti išvardyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo arba geležinkelio įmonės (vežėjo) Norminės techninės dokumentacijos, reglamentuojančios traukinių eismą, sąraše, kuris yra eismo saugos plano dalis, ir turi būti teikiami Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos kartu su prašymu saugos sertifikatui gauti, o gavus saugos sertifikatą – kasmet atnaujinami. Vidaus dokumentų taikymas kontroliuojamas vykdant inspektavimą vadovaujantis Geležinkelio įmonių ir geležinkelio valdytojo saugos sertifikavimo taisyklėmis, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, Žin., 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

15. Patvirtinus pamatinę dokumentų sistemą, ji teisės aktų nustatyta tvarka paskelbiama viešai.

16. Kol nėra TSS tam tikram transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos posistemiui arba jo daliai bei jokių Europos specifikacijų sąveikos sudedamosioms dalims, taikomi Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, reikalavimai šiais atvejais:

16.1. nėra pamatinės dokumentų sistemos tam tikram transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos posistemiui arba jo daliai arba ji nepaskelbta viešai;

16.2. pamatinė dokumentų sistema tam tikram transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos posistemiui arba jo daliai nepapildyta pagal Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, reikalavimus arba visus reikiamus jų pakeitimus (jeigu tam tikras projektas susijęs su šiais pakeitimais);

16.3. pamatinės dokumentų sistemos tam tikram transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos posistemiui arba jo daliai neįmanoma taikyti dėl svarbių pagrindų techninių, ekonominių, teisinių ir kitokių priežasčių, įskaitant šių taisyklių 30 punkte nurodytus atvejus.

17. Kol nėra TSS tam tikram transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos posistemiui arba jo daliai bei jokių Europos specifikacijų sąveikos sudedamosioms dalims, taikomi Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, reikalavimai.

18. Įsigaliojus TSS tam tikram transeuropinės geležinkelių sistemos posistemiui arba jo daliai, Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, reikalavimai taikomi tais atvejais, kai:

18.1. tai leidžia arba to reikalauja atitinkama TSS ir TSS taikymą bei įgyvendinimo tvarką reglamentuojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai (jeigu tokie priimami);

18.2. priimtas Europos Komisijos sprendimas dėl išlygų, leidžiančių netaikyti tam tikros TSS arba jos dalies – atsižvelgiant į šio sprendimo reikalavimus.

19. Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras. Jame gali būti nurodyti Lietuvos Respublikos teisės aktai, Lietuvos Respublikos tarptautinės ir tarpžinybinės sutartys, Lietuvos standartai ir kitų rūšių techniniai dokumentai, kurių

taikymas reikalingas nenutrūkstamam bei saugiam traukinių eismui, sklandžiam investicinių projektų įgyvendinimui užtikrinti ir kurie atitinka šių taisyklių 2 punkte nurodytus tikslus, taip pat dokumentai, nustatantys darbuotojų, kurie eksploatuoja Lietuvos Respublikos teritorijoje transeuropinę geležinkelių sistemą, kvalifikacijos, sveikatos ir saugos darbe sąlygų reikalavimus.

Tais atvejais, kai šios taisyklės numato Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, taikymą, tačiau šie dokumentai neapima visos šių taisyklių taikymo srities, atitinkamai gali būti vadovaujamosi viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir geležinkelio įmonių (vežėjų) vidaus dokumentais, kai tai leidžia ir (ar) reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai, su sąlyga, kad šie dokumentai neprieštarauja Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, ir šių taisyklių 12 punkto reikalavimams. Šie vidaus dokumentai atskiru skyriumi turi būti išvardyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo arba geležinkelio įmonės (vežėjo) Norminės techninės dokumentacijos, reglamentuojančios traukinių eismą, sąraše, kuris yra eisimo saugos plano dalis, ir turi būti teikiami Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos kartu su prašymu saugos sertifikatui gauti, o gavus saugos sertifikatą – kasmet atnaujinami. Vidaus dokumentų taikymas kontroliuojamas vykdant inspektavimą vadovaujantis Geležinkelio įmonių ir geležinkelio valdytojo saugos sertifikavimo taisyklėmis, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

20. Prireikus Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, sąrašas gali būti pakeistas ir atitinkamai inicijuotas pamatinės dokumentų sistemos pakeitimas. Jeigu minėto sąrašo pakeitimo priežastis yra pamatinės dokumentų sistemos viešas paskelbimas, tam tikros TSS arba Europos Komisijos sprendimo dėl išlygų, leidžiančių netaikyti tam tikros TSS arba jos dalies, priėmimas, minėtas sąrašas koreguojamas taip, kad būtų aiškiai matyti, kurios jo dalys nebetaikomos ir kurios taikomos toliau.

21. Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, sąrašo ir visų jo pakeitimų kopijas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija pateikia kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms ir Europos Komisijai.

22. Papildžius pamatinę dokumentų sistemą pagal Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, reikalavimus ir paskelbus ją viešai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas iš anksto informuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją apie savo ketinimus parengti bet koki projektą, neatitinkantį pamatinės dokumentų sistemos. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija išanalizuoja šią informaciją ir, suderinusi su kompetentingomis institucijomis, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka priima sprendimą dėl pritarimo arba nepritarimo tokiam projektui ir prireikus – rekomendacijas dėl projekto pakeitimo. Pritarusi ketinimams parengti kokį nors projektą, neatitinkantį pamatinės dokumentų sistemos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija informuoja 21 straipsnio komitetą.

VI. TSS IR SPECIFINIŲ ATVEJŲ REIKALAVIMAI

23. TSS rengimo eiliškumas ir programa, jų rengimo, derinimo, tvirtinimo, atnaujinimo ir koregavimo tvarka nustatyta direktyvose 2001/16/EB ir 96/48/EB (su pakeitimais direktyvoje 2004/50/EB), šiame skyriuje ir šių taisyklių VIII skyriuje:

23.1. nurodoma jos taikymo sritis;

23.2. nustatomi kiekvieno atitinkamo posistemio ir jo sąsajų su kitais posistemiais esminiai reikalavimai;

23.3. nustatomos funkcinės ir techninės specifikacijos, kurias turi atitikti posistemis ir jo sąsajos su kitais posistemiais. Prireikus šios specifikacijos gali skirtis pagal posistemo paskirtį, pavyzdžiui, atsižvelgiant į šių taisyklių 6–9 punktuose nurodytas geležinkelio infrastruktūros objektų kategorijas ir geležinkelių riedmenų rūšis bei paskirtį;

23.4. nustatomos sąveikos sudedamosios dalys ir jų tarpusavio sąsajos, kurioms turi būti taikomos Europos specifikacijos, taip pat Europos standartai, būtini sąveikai transeuropinėje geležinkelių sistemoje pasiekti. Jei atitinkamos Europos specifikacijos paskelbiamos priėmus tam tikrą TSS, į jas atsižvelgiama tada, kai TSS bus svarstomos iš naujo. Jei priimant TSS Europos specifikacijos dar nėra ir šios specifikacijos laikymasis yra esminė išankstinė sąlyga sąveikai užtikrinti, TSS gali būti nurodoma naujausia turima Europos specifikacijos projekto redakcija, kurios turi būti laikomasi arba kuri apima visą rengiamą projektą ar jo dalį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

23.5. kiekvienu nagrinėjamu atveju nustatomos procedūros, kurios turi būti naudojamos vertinant sąveikos sudedamųjų dalių atitiktį ir tinkamumą naudoti bei atliekant posistemių „EB“ patikrą. Šios procedūros grindžiamos moduliais, apibrėžtais 1993 m. liepos 22 d. Tarybos sprendime 93/465/EEB dėl modulių, taikomų įvairiuose atitikties įvertinimo procedūrų etapuose, ir atitikties ženklo „CE“ žymėjimo ir naudojimo taisyklių, skirtų naudoti techninio derinimo direktyvose. Prireikus tam tikrais atvejais TSS gali būti nustatomos kitokios specifinės procedūros;

23.6. nurodoma TSS įgyvendinimo strategija. Pirmiausia joje nurodomi etapai, kurie turi būti užbaigti, kad būtų galima palaipsniui pereiti iš esamos padėties į galutinę padėtį, kurioje TSS laikymasis tampa norma;

23.7. nurodomi reikalavimai atitinkamų darbuotojų profesinei kvalifikacijai, sveikatos būklei ir saugos darbe sąlygoms, kurios reikalingos atitinkamiems posistemiams naudoti ir techninei priežiūrai vykdyti, taip pat TSS specifikacijoms įgyvendinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

24. TSS tinkamu būdu išlaiko kiekvienos Europos Sąjungos valstybės narės esamos geležinkelių sistemos suderinamumą. Siekiant šio tikslo į kiekvieną TSS gali būti įtraukti specifiniai atvejai, ypač daug dėmesio turi būti skiriama transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos posistemiams skirtų TSS specifiniams atvejams dėl pakrovos gabarito, vėžės pločio arba tarpukelės pločio ir prekiniais vagonams, važiuojantiems iš valstybių, kurios nėra Europos Sąjungos valstybės narės (toliau – trečiosios šalys), bei į jas. Atitinkamai pagal specifinius atvejus prireikus detalizuojamos kitos TSS dalys, nurodytos šių taisyklių 23.3–23.7 punktuose.

25. Siekiant, kad TSS padėtų laipsniškai gerinti sąveiką tarp 1435 mm vėžės pločio ir 1520 mm vėžės pločio geležinkelių transporto objektų ir leistų išlaikyti esamos Lietuvos geležinkelių transporto sistemos suderinamumą, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui yra privaloma, o kitoms suinteresuotoms organizacijoms (geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir pramonės įmonėms, gaminančioms transeuropinei geležinkelių sistemai skirtą produkciją) rekomenduojama dalyvauti JRG veikloje derinant TSS projektus, rengiant pasiūlymus dėl specifinių atvejų įtraukimo į TSS projektus ir derinant specifinių atvejų reikalavimus.

26. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija:

26.1. koordinuoja šių taisyklių 25 punkte nurodytų organizacijų, veikiančių Lietuvos Respublikoje, bendradarbiavimą su JRG;

26.2. pasibaigus JRG įgaliojimams ir Europos Komisijai suteikus įgaliojimus dėl TSS rengimo Europos geležinkelių agentūrai (toliau – ERA), deleguoja Lietuvos Respublikos atstovus į atitinkamas ERA darbo grupes;

26.3. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja TSS projektų ir Europos Komisijos sprendimų dėl TSS tvirtinimo projektų derinimą;

26.4. koordinuoja informacijos, reikalingos TSS projektų įgyvendinimo bendrajai kaštų naudos prognozei parengti, teikimą JRG arba ERA.

27. Įsigaliojus TSS tam tikram posistemiiui arba jo daliai, jos reikalavimai tampa pagrindiniais pagal joje nurodytą taikymo sritį. TSS įgyvendinamos pagal jose numatytą įgyvendinimo strategiją ir taikomos jose numatyta tvarka. Jeigu tam tikram posistemiiui arba jo daliai taikytina tam tikra TSS, jis turi nuolat, kol yra naudojamas, atitikti jos reikalavimus. Tačiau kai kalbama apie geležinkelių infrastruktūros naudojimą geležinkelių riedmenų, kuriems TSS netaikomos, eismui, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija prireikus gali nustatyti kitokius nei TSS reikalavimus.

28. Jeigu taikytinoje TSS pateikta aiški nuoroda į Europos standartus ir specifikacijas ar jų dalis bei kitus aiškiai apibūdintus normatyvinius dokumentus, būtinus sąveikai pasiekti ir lengvai prieinamus viešuosiuose informacijos šaltiniuose, jų taikymas tampa privalomas nuo TSS įsigaliojimo dienos.

29. Priėmus bet kurią TSS, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija išnagrinėja, kokios priemonės yra reikalingos TSS taikymui Lietuvos Respublikoje užtikrinti, ir prireikus parengia atitinkamų Lietuvos Respublikos teisės aktų projektus ir (ar) inicijuoja kitas reikiamas priemones, prireikus – mokslo tiriamųjų darbų dėl priimtų TSS taikymo atlikimą.

VII. EUROPOS KOMISIJOS SPRENDIMŲ DĖL IŠLYGŲ, LEIDŽIANČIŲ NETAIKYTI TAM TIKROS TSS ARBA JOS DALIES, REIKALAVIMAI

30. Įvykdžius šių taisyklių 31–33 punktų reikalavimus, nereikia taikyti vienos ar daugiau TSS, įskaitant tas, kurios yra susijusios su geležinkelių riedmenimis, šiais atvejais ir šiomis aplinkybėmis:

30.1. pasiūlytai naujai geležinkelių linijai, esamai geležinkelių linijai modernizuoti ir rekonstruoti arba bet kuriam šių taisyklių 5 punkte nurodytam atvejui, jei su jais susiję darbai jau yra gerokai pasistūmėję arba jie vykdomi pagal sudarytą sutartį tuo metu, kai šios TSS yra skelbiamos;

30.2. bet kuriam esamos geležinkelių linijos rekonstravimo ar modernizavimo projektui, jei šių TSS ir esamos geležinkelių linijos pakrovos gabaritas, vėžės plotis, tarpukelės plotis arba elektros srovės įtampa yra nesuderinami;

30.3. pasiūlytai naujai geležinkelių linijai arba pasiūlytam esamos geležinkelių linijos rekonstravimo ar modernizavimo projektui tos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje, kurios geležinkelių tinklas yra jūra atskirtas ar izoliuotas nuo likusios Bendrijos dalies geležinkelių tinklo;

30.4. bet kuriai pasiūlytai esamos geležinkelių linijos rekonstrukcijos, pratęsimo arba modernizavimo projektui, kai dėl atitinkamos TSS taikymo nukentėtų šio projekto ekonominis perspektyvumas ir (arba) Lietuvos geležinkelių transporto sistemos suderinamumas;

30.5. kai po avarijos ar stichinės nelaimės geležinkelių infrastruktūros skubaus atstatymo sąlygos ekonomiškai ir techniškai neleidžia iš dalies ar visiškai taikyti atitinkamų TSS;

30.6. prekiniams vagonams, siunčiamiems į trečiąsias šalis ar iš jų, kur vėžės plotis skiriasi nuo Bendrijos dominuojančio geležinkelių tinklo vėžės pločio (šis punktas taikomas tik transeuropinei paprastųjų geležinkelių sistemai).

31. Prireikus šių taisyklių 30 punkte nurodytais atvejais suinteresuotos geležinkelio įmonės (vežėjai) ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas pateikia Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai prašymą inicijuoti kreipimąsi į Europos Komisiją su prašymu priimti sprendimą dėl išlygų, leidžiančių netaikyti tam tikros TSS arba jos dalies. Prie šio prašymo turi būti pridedama:

31.1. išsamus prašymo pagrindimas;

31.2. nuorodos į pageidautinas taikyti kitokias technines specifikacijas pagal Lietuvos Respublikoje taikomų techninių dokumentų, įgyvendinančių transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos esminius reikalavimus, sąrašą;

31.3. numatomas šių taisyklių 31.2 punkte nurodytų techninių specifikacijų taikymo poveikis, įskaitant poveikį transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikai ir Lietuvos geležinkelių transporto sistemos suderinamumui.

32. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, išanalizavusi šiuos prašymus ir suderinusi savo sprendimą dėl išlygų inicijavimo tikslingumo ir apimties su kompetentingomis institucijomis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, iš anksto Europos Komisijai praneša apie planuojamą išlygą ir nusiunčia jai dokumentus, kuriuose nurodo tas TSS arba tas TSS dalis, kurių Lietuvos Respublika norėtų netaikyti, taip pat atitinkamas specifikacijas, kurias ji norėtų taikyti vietoje TSS nuostatų.

33. Dėl kiekvieno prašymo Europos Komisija, direktyvose 2001/16/EB ir 96/48/EB nustatyta tvarka, priima sprendimą ir prireikus parengia rekomendaciją dėl taikytinų specifikacijų. Tačiau šių taisyklių 30.2 punkte nurodytu atveju Europos Komisijos sprendimas negali būti susijęs su pakrovos gabaritais ir vėžės pločiu. Šių taisyklių 30.2, 30.4 ir 30.6 punktuose nurodytais atvejais, susijusiais su transeuropine paprastųjų geležinkelių sistema, ir šių taisyklių 30.2 bei 30.4 punktuose nurodytais atvejais, susijusiais su transeuropine greitųjų geležinkelių sistema, Lietuvos Respublikos atstovas 21 straipsnio komitete atstovauja ir remia Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos teikimą Europos Komisijai jį nagrinėjant 21 straipsnio komitete.

VIII. PRANEŠIMŲ DĖL TSS IR EUROPOS SPECIFIKACIJŲ NUOSTATŲ, NEATITINKANČIŲ ESMINIŲ REIKALAVIMŲ, NAGRINĖJIMAS

34. Bet kuri organizacija, mananti, kad tam tikra privaloma taikyti Europos specifikacija, taikant ją tiesiogiai ar netiesiogiai vadovaujantis šiomis taisyklėmis, neatitinka šių taisyklių 2 priede išdėstytų esminių reikalavimų, turi nedelsdama pranešti apie tai Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai. Tokiame pranešime turi būti nurodytas pranešimą teikiantis asmuo (asmenys), pranešimo data ir registracijos numeris, klausimo esmė, nuorodos į dokumentus, kurie susiję su klausimo esme, išsamūs pranešimą pagrindžiantys motyvai, problemos (jei susidaro) aprašymas ir pagal galimybes – siūlomas sprendimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

35. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija kiekvienam tokiame pranešime vertinti sudaro kompetentingų specialistų komisiją, kuri per 14 darbo dienų turi pateikti išvadą dėl pranešimo pagrįstumo ir prireikus siūlymus dėl Europos specifikacijos pakeitimo arba išbraukimo iš ją nurodančių publikacijų. Prireikus, kai tai būtina dėl didelės nagrinėtinų dokumentų apimties arba ypač sudėtingais atvejais, šis terminas gali būti pratęstas atsižvelgiant į komisijos nuomonę, bet ne ilgiau kaip 28 darbo dienoms. Komisijos sudėtis ir dydis nustatomi kiekvienu atskiru atveju atsižvelgiant į pateikto prašymo specifiką. Komisijos sprendimas priimamas 2/3 balsų dauguma. Komisijos sprendime išsamiai išdėstomi jo priėmimo motyvai.

36. Apie šiuos sprendimus Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, prireikus pasikonsultavusi su kitomis kompetentingomis institucijomis, pagal galimybę greičiau praneša suinteresuotai šaliai kartu nurodydama jai galimus jos teisės gynimo būdus pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius įstatymus ir laikotarpį, per kurį leidžiama tais būdais pasinaudoti.

37. Remdamasi komisijos išvadomis, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija teikia informaciją apie aptiktus neatitikimus ir atitinkamus siūlymus 21 straipsnio komitetui.

38. Bet kuri organizacija, mananti, kad tam tikra TSS neviseškai atitinka šių taisyklių 2 priede išdėstytus esminius reikalavimus, turi nedelsdama pranešti apie tai Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai. Tokiame pranešime turi būti nurodytas pranešimą teikiantis asmuo (asmenys), pranešimo data ir registracijos numeris, klausimo esmė, nuorodos į dokumentus, kurie susiję su klausimo esme, išsamūs pranešimą pagrindžiantys motyvai, problemos (jei susidaro) aprašymas ir pagal galimybes – siūlomas sprendimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

39. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija kiekvienam tokiame pranešime vertinti sudaro kompetentingų specialistų komisiją. Komisijos sudėtis ir dydis nustatomi kiekvienu atskiru

atveju atsižvelgiant į pateikto pranešimo specifiką. Komisija per 1 mėnesį turi pateikti išvadas dėl pranešimo pagrįstumo ir prireikus atitinkamus siūlymus, kuriuos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija perduoda nagrinėti 21 straipsnio komitetui.

Minėtame komisijos sprendime išsamiai išdėstomi jo priėmimo motyvai. Apie šiuos sprendimus Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, prireikus pasikonsultavusi su kitomis kompetentingomis institucijomis, pagal galimybę greičiau praneša suinteresuotai šaliai kartu nurodydama jai galimus jos teisės gynimo būdus pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius įstatymus ir laikotarpį, per kurį leidžiama tais būdais pasinaudoti.

IX. SĄVEIKOS SUDEDAMŲJŲ DALIŲ ATITIKTIES ĮVERTINIMO IR DEKLARAVIMO TVARKA BEI ŠIŲ DALIŲ TIEKIMO LIETUVOS RINKAI SĄLYGOS

40. Sąveikos sudedamosios dalys, kurios turi reikšmės transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikai ir kurioms yra taikomos šios taisyklės, klasifikuojamos taip:

40.1. universalios sudedamosios dalys, kurios nėra būdingos vien geležinkelių transportui ir gali būti naudojamos kitose srityse;

40.2. universalios specifinių charakteristikų sudedamosios dalys, kurios iš esmės nėra būdingos geležinkelių transportui, bet kurios turi turėti konkrečių eksploatacinių savybių, kad jas būtų galima naudoti geležinkelių transporte;

40.3. specifinės sudedamosios dalys, būdingos geležinkelių transportui.

41. Lietuvos rinkai gali būti tiekiamos (t. y. tiekiamos parduoti, nuomoti, suteikiamos panaudos pagrindais ir kitais būdais tiekiamos kitiems asmenims įsigyti), savo reikmėms pagaminamos arba surenkamos skirtingos kilmės arba iš skirtingos kilmės sąveikos sudedamųjų dalių elementų, taip pat naudojamos tik tos transeuropinei geležinkelių sistemai skirtos sąveikos sudedamosios dalys, kurios atitinka esminius reikalavimus ir leidžia pasiekti sąveiką transeuropinėje geležinkelių sistemoje.

Sąveikos sudedamosios dalys leidžia pasiekti sąveiką, jeigu jos atitinka šiose taisyklėse nustatytus transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimus.

Sąveikos sudedamųjų dalių naudojimas turi atitikti jų paskirtį, o įrengimas ir priežiūra – joms taikomus reikalavimus, nustatytus šiose taisyklėse.

Šis punktas taikomas nepriklausomai nuo to, kur yra sąveikos sudedamosios dalies tiekėjo būstinė – Lietuvos Respublikoje ar užsienyje.

42. Šių taisyklių 41 punkto nuostatos nedraudžia tiekti Lietuvos rinkai ir naudoti sąveikos sudedamųjų dalių, skirtų kitoms taikymo sritims, negu nustatyta šių taisyklių II skyriuje, taip pat nedraudžia greitųjų geležinkelių sistemai skirtų sąveikos sudedamųjų dalių naudoti paprastųjų geležinkelių sistemoje, jeigu šios sąveikos sudedamosios dalys atitinka paprastųjų geležinkelių sistemai keliamus reikalavimus.

43. Sąveikos sudedamųjų dalių tiekimo Lietuvos rinkai priežiūrą, kad būtų vykdomi šių taisyklių 41 punkte nustatyti reikalavimai (toliau – rinkos priežiūra), vykdo Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos pagal savo kompetenciją (toliau – rinkos priežiūros institucijos), kurios tuo tikslu planuoja ir įgyvendina prevencines priemones siekiant užtikrinti šių taisyklių 41 punkto reikalavimų vykdymą, tiria įtariamus šių taisyklių 41 punkto reikalavimų pažeidimus, imasi veiksmingų priemonių, kad nustatyti pažeidimai būtų ištaisyti, prireikus apriboja ir (ar) uždraudžia šių taisyklių reikalavimų, neatitinkančių sąveikos sudedamųjų dalių naudojimą, taip pat bendradarbiauja, keičiasi informacija ir patirtimi su Europos Sąjungos valstybių institucijomis, vykdančiomis sąveikos sudedamųjų dalių tiekimo rinkai priežiūrą, ir Lietuvos institucijomis, vykdančiomis rinkos priežiūrą kitose srityse, taip pat įgyvendina kitas reikiamas priemones pagal savo kompetenciją.

Sąveikos sudedamųjų dalių naudojimo, įrengimo ir priežiūros kontrolę vadovaujantis šių taisyklių 41 punkto reikalavimais vykdo Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos pagal savo kompetenciją. Vykdydama šias

funkcijas, Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos vadovaujasi Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksu, Lietuvos Respublikos eismo saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtintais Techninio geležinkelių naudojimo nuostatais, Geležinkelių eismo taisyklėmis, Geležinkelių signalizacijos taisyklėmis, Geležinkelio įmonių ir geležinkelio valdytojo saugos sertifikavimo taisyklėmis, Geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo ir jų padarinių likvidavimo tvarka, Įmonių, atliekančių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą ir remontą, atestavimo taisyklėmis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais traukinių eismo saugą.

Šiame punkte nurodytos institucijos ir įstaigos bei jų darbuotojai informaciją, gautą vykdant sąveikos sudedamųjų dalių tiekimo Lietuvos rinkai kontrolę, saugo ir naudoja Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Šiame punkte nurodytų institucijų ir įstaigų darbą koordinuoja, teikia joms rekomendacijas dėl kontrolės principų ir metodų, konsultuoja jas nagrinėjant įtariamus šių taisyklių 41 punkto reikalavimų pažeidimus, taip pat rengia pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų tobulinimo siekiant užtikrinti šių taisyklių 41 punkte nurodytų reikalavimų laikymąsi šios institucijos:

43.1. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija – Valstybinės geležinkelio inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų darbą – šių taisyklių taikymo klausimais;

43.2. Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos – kitų valstybės institucijų ir įstaigų darbą – esminių reikalavimų ir eismo saugos reikalavimų klausimais.

Pavojaus geležinkelių transporto eismo saugai atveju Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos gali neatidėliotinai apriboti ir (ar) uždrausti sąveikos sudedamųjų dalių, neatitinkančių šių taisyklių reikalavimų, naudojimą.

44. Sąveikos sudedamosios dalys, skirtos naudoti transeuropinėje geležinkelių sistemoje, gali būti be apribojimų tiekiamos Lietuvos rinkai su sąlyga, kad jos atitinka šių taisyklių reikalavimus, ir jeigu draudimų tiekti sąveikos sudedamąsias dalis Lietuvos rinkai nenustato kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai, tarptautinės sutartys ir Europos Sąjungos institucijų priimti teisės aktai, kurie Lietuvos Respublikoje taikomi tiesiogiai.

Asmuo negali reikalauti sąveikos sudedamųjų dalių patikrinimų, kurie jau buvo atlikti pagal „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaravimo procedūrą, atliktą šiame skyriuje nustatyta tvarka.

45. Sąveikos sudedamoji dalis visoje Europos Sąjungos teritorijoje pripažįstama atitinkančia esminius reikalavimus, jeigu jai, vadovaujantis šiame skyriuje nustatyta procedūra ir atitinkama TSS bei joje nurodytomis Europos specifikacijomis, parengta „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija. Nauja tinkamumo naudoti deklaracija turi būti rengiama kiekviena kartą, kai keičiasi arba išplečiama sąveikos sudedamosios dalies naudojimo sritis.

TSS ir jose nurodytų Europos specifikacijų taikymo sritis priskiriama privalomojo atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo sričiai.

46. Kitų šių taisyklių III skyriuje nurodytų reikalavimų taikymo sritis gali būti priskiriama sąveikos sudedamųjų dalių atitikties esminiams reikalavimams arba tinkamumo naudoti privalomojo įvertinimo sričiai tada, kai to reikalauja atitinkamam posistemui parengtos TSS ir (arba) Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymai. Šiuose įsakymuose prireikus gali būti nustatomi kitokie reikalavimai įvertinimui, negu nustatyta šiose taisyklėse. Sąveikos sudedamųjų dalių atitikties kitiems reikalavimams, negu nustatyta TSS ir jose nurodytose specifikacijose, įvertinimo arba tinkamumo naudoti dokumentai kitose Europos Sąjungos valstybėse pripažįstami vadovaujantis TSS (kai jose yra atitinkamos nuostatos) ir šių TSS taikymą užtikrinančiais tose valstybėse galiojančiais teisės aktais bei tarptautinėmis sutartimis.

47. „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaraciją parengia sąveikos sudedamosios dalies gamintojas arba Europos Sąjungoje įsteigtas jo įgaliotasis atstovas, vadovaudamasis atitinkamų TSS nuostatomis.

48. Kai to reikalaujama pagal TSS, sąveikos sudedamosios dalies atitiktį arba jos tinkamumą naudoti įvertina paskelbtoji (notifikuota) įstaiga, kuriai šios sąveikos sudedamosios dalies gamintojas arba Europos Sąjungoje įsteigtas jo įgaliotasis atstovas pateikia atitinkamą paraišką.

49. Jeigu sąveikos sudedamajai daliai taikomos ir kitos, nei nurodyta šių taisyklių 4 priede, direktyvos, jos „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijoje turi būti pažymėta, kad sąveikos sudedamoji dalis taip pat atitinka tų kitų direktyvų reikalavimus.

50. Jeigu sąveikos sudedamosios dalies gamintojas arba Europos Sąjungoje įsteigtas įgaliotasis jo atstovas nevykdo šių taisyklių 47–49 punktuose nurodytų reikalavimų, juos turi įvykdyti tas asmuo, kuris sąveikos sudedamąją dalį tiekia Lietuvos Respublikos rinkai. Šių reikalavimų taip pat privalo laikytis kiekvienas asmuo, kuris savo reikmėms surenka įvairios kilmės sąveikos sudedamąsias dalis arba sąveikos sudedamųjų dalių elementus arba gamina sąveikos sudedamąsias dalis, patenkančias į šių taisyklių taikymo sritį.

51. „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija sudaroma remiantis atitikties sertifikatais ir kitais dokumentais, patvirtinančiais vieno iš šių įvertinimų atlikimą:

51.1. paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos ar įstaigų pateiktas atskirai vertintos sąveikos sudedamosios dalies esminės atitikties techninėms specifikacijoms įvertinimas;

51.2. paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos ar įstaigų pateiktas sąveikos sudedamosios dalies tinkamumo naudoti geležinkelių transporte įvertinimas. Atliekant tokį įvertinimą ypatingas dėmesys skiriamas sąveikos sudedamosios dalies, kuri turi sąsajų su kitomis sąveikos sudedamosiomis dalimis ir (arba) yra reikšminga sąsajoms tarp skirtingų posistemų, įvertinimui jai ir šioms sąsajoms taikomų techninių specifikacijų, ypač funkcinio pobūdžio, atžvilgiu.

Projektavimo ir gamybos etapuose paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų taikomos įvertinimo procedūros atliekamos vadovaujantis TSS nurodytais moduliais ir sąlygomis.

52. „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijos turiniui taikomi šie reikalavimai:

52.1. deklaracijoje ir prie jos pridedamuose dokumentuose turi būti jų sudarymo datos ir parašai. Deklaraciją turi pasirašyti asmuo, įgaliotas prisiimti išipareigojimus gamintojo arba Europos Sąjungoje įsteigto jo įgaliotojo atstovo vardu, o prie jos pridedamus dokumentus – šiuos dokumentus sudarę asmenys;

52.2. Lietuvos rinkai tiekiamų sąveikos sudedamųjų dalių „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija ir prie jos pridedama techninė dokumentacija turi būti parengta lietuvių kalba;

52.3. deklaracijoje turi būti nurodyta:

52.3.1. nuorodos į Europos Sąjungos direktyvas, kuriomis vadovaujantis ji parengta;

52.3.2. gamintojo arba Europos Sąjungoje įsteigto jo įgaliotojo atstovo pavadinimas (t. y. juridinio asmens pavadinimas) ir buveinės adresas. Šis įgaliotasis atstovas taip pat nurodo gamintojo arba konstruktoriaus pavadinimą (t. y. juridinio asmens pavadinimą);

52.3.3. sąveikos sudedamosios dalies aprašymas nurodant jos modelį, tipą ir kitus požymius;

52.3.4. šių taisyklių 46–49 ir 54 punktuose nurodytos procedūros, kuri buvo atliekama atitikčiai arba tinkamumui naudoti deklaruoti, aprašymas;

52.3.5. visi reikalavimai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis ir visų pirma jos naudojimo sąlygos;

52.3.6. paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos ar įstaigų, kurios dalyvavo „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo procedūroje ir jos laikėsi, pavadinimas (-ai), buveinės adresas (-ai), šios įstaigos ar įstaigų išduoto atitikties sertifikato data, nurodant atitikties sertifikato galiojimo trukmę (tuo atveju, kai šio sertifikato galiojimo terminas yra ribotas) ir sąlygas (tuo atveju, kai tokios yra);

52.3.7. prireikus – nuorodos į Europos specifikacijas;

52.3.8. „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaraciją pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti išipareigojimus gamintojo arba Europos Sąjungoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė (asmens vardas, pavardė, pareigos ir įgaliojimų pasirašyti šią deklaraciją įrodymas).

53. Kiekvienas asmuo, parengęs „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaraciją, privalo leisti šių taisyklių 43 punkte nurodytoms institucijoms ir įstaigoms, kurios prižiūri ir kontroliuoja sąveikos sudedamųjų dalių tiekimą Lietuvos rinkai ir naudojimą, taip pat šių taisyklių 58 punkte

nurodytoms institucijoms, kurios išduoda leidimus pradėti naudoti posistemius, joms pareikalavus, susipažinti su dokumentais, kurie yra tiesiogiai susiję su šia deklaracija.

Už tai, kad Lietuvos rinkai patiektų sąveikos sudedamųjų dalių charakteristikos atitiktų vertes, nurodytas atitikties (ekspertizės) sertifikatuose ir „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijose, atsako asmenys, tiekiantys sąveikos sudedamąsias dalis Lietuvos rinkai, taip pat asmenys, savo reikmėms surenkantys įvairios kilmės sąveikos sudedamąsias dalis arba sąveikos sudedamųjų dalių elementus, bei asmenys, savo reikmėms gaminantys sąveikos sudedamąsias dalis.

54. Kiekvienu atveju, kai vadovaujantis šių taisyklių 55–57 punktais nustatoma, kad „EB“ atitikties deklaracija buvo netinkamai parengta, šių taisyklių 43 punkte nurodytos institucijos ir įstaigos imasi priemonių, kad gamintojas arba Europos Sąjungoje įsteigtas jo įgaliotasis atstovas atkurtų sąveikos sudedamosios dalies atitiktį ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir šių institucijų nurodymuose nustatyta tvarka nutrauktų šiame skyriuje nustatytų reikalavimų dėl sąveikos sudedamųjų dalių tiekimo Lietuvos rinkai pažeidinėjimą. Jei neatitiktis išlieka, šių taisyklių 43 punkte nurodytos institucijos ir įstaigos imasi visų įmanomų priemonių siekiant apriboti arba uždrausti tos sąveikos sudedamosios dalies tiekimą Lietuvos rinkai arba užtikrinti, kad ji būtų pašalinta iš Lietuvos rinkos šių taisyklių 55–57 punktuose nustatyta tvarka.

55. Jeigu šių taisyklių 43 punkte nurodytos institucijos ir įstaigos, esant reikalui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pasikonsultavusios su kitomis kompetentingomis institucijomis ir (ar) geležinkelių transporto specialistais, nustato, kad sąveikos sudedamoji dalis, kuri turi „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaraciją ir yra patiekta Lietuvos Respublikos rinkai, naudojama pagal paskirtį negalės atitikti esminių reikalavimų, jos turi imtis visų įmanomų priemonių apriboti jos taikymo sritį, uždrausti jos naudojimą arba pašalinti ją iš Lietuvos rinkos.

Šių taisyklių 43 punkte nurodytos institucijos ir įstaigos informuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją apie nustatytą faktą, kad sąveikos sudedamoji dalis neatitinka esminių reikalavimų, ir priemonės, kurių buvo imtasi, taip pat nurodo šių priemonių pagrindimą, visų pirma pažymint, ar sąveikos sudedamoji dalis yra netinkama:

55.1. nes neatitinka esminių reikalavimų;

55.2. dėl neteisingo Europos specifikacijų taikymo, kai remiamasi tokiais specifikacijomis;

55.3. dėl Europos specifikacijų netinkamumo siekiant užtikrinti esminių reikalavimų laikymąsi.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija šią informaciją pateikia Europos Komisijai.

Jeigu Europos Komisija šių taisyklių 3 punkte nurodytose direktyvose nustatyta tvarka nustato ir informuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją ir atitinkamą sąveikos sudedamosios dalies gamintoją arba Europos Sąjungoje įsteigtą įgaliotąjį jo atstovą, kad šiame punkte nurodytos priemonės, kurių buvo imtasi, yra nepateisinamos, šių priemonių vykdymas turi būti nutrauktas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Jeigu šios priemonės buvo pateisinamos, Europos Komisija nedelsdama informuoja apie tai Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją ir kitas Europos Sąjungos valstybes nares.

56. Jeigu sąveikos sudedamoji dalis dėl jai pritaikytų netinkamų Europos specifikacijų kelia grėsmę geležinkelių transporto eismo saugai, Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos uždraudžia jos naudojimą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Jeigu į Europos specifikaciją, kurios netinkamumas nustatytas vadovaujantis šių taisyklių 55 punktu, buvo pateikta nuoroda Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymuose, parengiami ir priimami atitinkami šių įsakymų pakeitimai. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija kontroliuoja konsultacijų su 21 straipsnio komitetu dėl Europos specifikacijų, neatitinkančių esminių reikalavimų, pakeitimo arba išbraukimo iš jas nurodančių publikacijų eigą.

57. Asmenys, parengę „EB“ atitikties deklaraciją, kuri neatitinka sąveikos sudedamosios dalies, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Valstybės institucijos ir įstaigos, kurios nubaudė tokį asmenį administracine tvarka arba ėmėsi kitokių priemonių prieš šiuos asmenis, turi informuoti apie tai, taip pat apie bylos nagrinėjimo eigą ir rezultatus Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją. Valstybės institucijos ir

įstaigos, taip pat kiti asmenys, kurie pateikė pranešimą ar pareiškimą atitinkamiems pareigūnams dėl „EB“ atitikties deklaracijos, kurios neatitinka sąveikos sudedamoji dalis, parengimo, turi informuoti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją apie pranešimo ar pareiškimo pateikimo faktą, pranešimo ar pareiškimo nagrinėjimo eigą ir rezultatus, taip pat administracinės ar baudžiamosios bylos (jei ji iškeliama) nagrinėjimo teisme eigą ir rezultatus.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija šią informaciją teikia Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms.

Papildyta skyriumi:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

X. STRUKTŪRINIŲ POSISTEMIŲ ATITIKTIES ĮVERTINIMO IR DEKLARAVIMO TVARKA BEI LEIDIMŲ NAUDOTI ŠIUOS POSISTEMIUS IŠDAVIMO SĄLYGOS

58. Transeuropinę geležinkelių sistemą sudarantys struktūrinių sričių posistemiai, esantys arba veikiantys Lietuvos Respublikos teritorijoje (toliau – struktūriniai posistemiai), gali būti pradėti naudoti tik gavus atitinkamą leidimą.

Leidimas išduodamas visapusiškai įsitikinus, kad struktūriniai posistemiai yra suprojektuoti, sukonstruoti ir įrengti taip, kad juos integravus atitinkamai į transeuropinę paprastųjų geležinkelių sistemą ar transeuropinę greitųjų geležinkelių sistemą jie atitiktų keliamus esminius reikalavimus. Pirmiausia tikrinamas posistemių suderinamumas su sistema, į kurią jie yra integruojami.

Prireikus leidimas gali būti išduotas ribotam laikui, nurodant jame tokius apribojimus ir sąlygas, kurie leistų užtikrinti esminių reikalavimų atitikimą. Sąlygos išduoti ir gauti leidimą naudoti posistemį neturi prieštarauti esminiams reikalavimams.

Leidimui pradėti naudoti geležinkelių infrastruktūros, energetikos bei kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemiiui priskiriamus statinius prilygsta komisijų, sudarytų ir dirbančių vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“ (Žin., 2002, Nr. [60-2475](#)), kurį tvirtina Lietuvos Respublikos aplinkos ministras, sprendimas dėl statinio pripažinimo tinkamu naudoti.

Leidimus pradėti naudoti geležinkelių infrastruktūros, energetikos bei kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemiiui priskiriamus geležinkelių transporto objektus, kuriems netaikomas statybos techninis reglamentas STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“, traukinių eismo organizavimo ir valdymo posistemį, taip pat geležinkelių riedmenis (įskaitant geležinkelių riedmenų posistemį ir geležinkelių riedmenims skirtą įrangą, priskiriamą energetikos bei kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemiams) išduoda Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka. Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos leidimus išduoda su sąlyga, kad šioje pastraipoje nurodyti struktūriniai posistemiai, geležinkelių transporto objektai ir įranga atitinka jiems taikomus esminius reikalavimus, yra suderinti su ta transeuropinės geležinkelių sistemos dalimi, į kurią jie integruojami, užtikrina eismo saugą ir atitinka kitus teisės aktų reikalavimus.

Struktūrinių posistemių valdytojai ir (ar) naudotojai privalo užtikrinti, kad struktūriniai posistemiai pradėdant juos naudoti, naudojant ir techniškai prižiūrint atitiktų jiems keliamus esminius reikalavimus. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtintais Techninio geležinkelių naudojimo nuostatais ir Geležinkelio įmonių ir geležinkelio valdytojo saugos sertifikavimo taisyklėmis, šiomis taisyklėmis bei kitais teisės aktais, Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos ir kitos šių taisyklių 43 punkte nurodytos institucijos pradėdant naudoti struktūrinius posistemių ir vėliau reguliariai tikrina, ar šie posistemiai naudojami ir techniškai prižiūrimi pagal jiems keliamus esminius reikalavimus.

59. Tuo atveju, kai rekonstruojami arba modernizuojami transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos struktūriniams posistemiams priskiriami statiniai, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo vadovas pateikia Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos projekto aprašymo dokumentus. Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo

ministerijos kiekvienam tokiam projektui vertinti sudaro kompetentingų specialistų komisiją. Komisijos sudėtis ir dydis nustatomi kiekvienu atskiru atveju atsižvelgiant į projekto specifiką.

Ši komisija, atsižvelgdama į TSS, kuri šiuo atveju turi būti taikoma, bei į tam tikruose atitinkamuose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymuose (jei tokie priimami) nurodytą šios TSS įgyvendinimo strategiją, per 14 darbo dienų parengia išvadą, ar darbų apimtis yra tokia, kad pagal šias taisykles reikalingas naujas leidimas pradėti naudoti posistemį. Prireikus, kai tai būtina dėl didelės nagrinėtinų dokumentų apimties arba ypač sudėtingais atvejais, šis terminas gali būti pratęstas atsižvelgiant į komisijos nuomonę, bet ne ilgiau kaip 28 darbo dienomis. Komisijos sprendimas priimamas, jei už jį balsuoja 2/3 komisijos narių. Komisijos sprendime išsamiai išdėstomi jo priėmimo motyvai.

Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos išvada dėl kiekvieno tokio projekto pateikia komisijoms, priimančioms sprendimus dėl statinių pripažinimo tinkamais naudoti, vadovaudamasi statybos techniniu reglamentu STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“, kurį tvirtina Lietuvos Respublikos aplinkos ministras.

Transeuropinės paprastųjų geležkelių sistemos traukinių eismo organizavimo ir valdymo, geležkelių riedmenų posistemių, taip pat energetikos bei kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemiams priskiriamų geležkelių transporto objektų ir įrangos (išskyrus statinius, kuriems taikomas statybos techninis reglamentas STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“) rekonstravimo arba modernizavimo atveju asmuo, ketinantis įsigyti ir (ar) naudoti šį posistemį, geležkelių transporto objektą arba įrangą (atitinkamai juridinio asmens vadovas, Lietuvos Respublikoje įregistruoto užsienio juridinio asmens filialo vadovas, fizinis asmuo asmeniškai arba jų įgalioti atstovai), pateikia Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos rekonstravimo arba modernizavimo projekto aprašymo dokumentus. Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos išnagrinėja šiuos dokumentus ir, vadovaudamasi šių taisyklių 58 punkte nustatyta tvarka ir atsižvelgdama į taikytinoje TSS bei Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymuose, kurių paskirtis yra užtikrinti TSS taikymą (jei tokie priimami), nurodytą šios TSS įgyvendinimo strategiją, nusprendžia, ar darbų apimtis yra tokia, kad pagal šias taisykles reikalingas naujas leidimas pradėti naudoti posistemį.

Leidimai pradėti naudoti rekonstruotus ir modernizuotus posistemius, minimus šiame punkte, yra reikalingi kiekvieną kartą, kai numatyti darbai gali turėti poveikį eismo saugos lygiui.

60. Asmuo negali uždrausti, riboti ar trukdyti konstruoti, pradėti naudoti ir naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje transeuropinę geležkelių sistemą sudarančių struktūrinių posistemių, kurie atitinka esminius reikalavimus, ir jeigu šių draudimų nenustato kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai, tarptautinės sutartys ir Europos Sąjungos institucijų priimti teisės aktai, kurie Lietuvos Respublikoje taikomi tiesiogiai.

Asmuo negali reikalauti patikrinimų, kurie jau buvo atlikti pagal „EB“ patikros deklaracijos rengimo procedūrą, nustatytą šių taisyklių 4 priede.

Šio punkto taikymas neturi prieštarauti šių taisyklių 68 punkto nuostatomis.

61. Struktūrinis posistemis visoje Europos Sąjungos teritorijoje pripažįstamas atitinkančiu jam nustatytus esminius reikalavimus, jeigu jam, vadovaujantis šiose taisyklėse nustatyta procedūra ir atitinkama TSS, parengta „EB“ patikros deklaracija.

TSS taikymo sritis priskiriama privalomojo posistemių atitikties įvertinimo (patikros) sričiai.

62. Kitų šių taisyklių III skyriuje nurodytų reikalavimų taikymo sritis gali būti priskiriama privalomojo posistemių atitikties esminiams reikalavimams įvertinimo (patikros) sričiai tada, kai to reikalauja atitinkamam posistemiiui parengtos TSS ir (arba) Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymai. Šiuose įsakymuose prireikus gali būti nustatomi kitokie reikalavimai posistemių atitikties esminiams reikalavimams įvertinimui (patikrai), negu nustatyta šiose taisyklėse. Posistemių atitikties kitiems reikalavimams, negu nustatyta TSS, įvertinimo (patikros) dokumentai kitose Europos Sąjungos valstybėse pripažįstami vadovaujantis TSS (kai jose yra atitinkamos nuostatos) ir šių TSS taikymą užtikrinančiais tose valstybėse galiojančiais teisės aktais bei tarptautinėmis sutartimis.

63. „EB“ patikros deklaraciją rengia posistemio užsakovas ar kitas ketinantis įsigyti ir (ar) naudoti posistemį asmuo (toliau – užsakovas) arba Europos Sąjungoje įsteigtas įgaliotasis jo atstovas, vadovaudamasis atitinkamos TSS nuostatomis ir šių taisyklių 4 priede numatyta procedūra. Siekdamas parengti tokią deklaraciją, jis kreipiasi į pasirinktą paskelbtąją (notifikuotą) įstaigą dėl „EB“ patikros procedūros atlikimo.

64. Už transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos posistemio „EB“ patikrą atsakingos paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos užduotis atlikti posistemio „EB“ patikrą prasideda nuo projektavimo etapo ir apima visą gamybos laikotarpį iki priėmimo etapo prieš pradėdant naudoti posistemį.

Už transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos posistemio „EB“ patikrą atsakingos paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos užduotis atlikti posistemio „EB“ patikrą prasideda nuo projektavimo etapo ir apima visą gamybos laikotarpį iki tipo patvirtinimo etapo prieš pradėdant naudoti posistemį.

Ši užduotis taip pat apima atitinkamo posistemio sąsajų su sistema, į kurią jis integruojamas, patikrą vadovaujantis atitinkama TSS ir informacija, esančia Lietuvos Respublikos geležinkelio riedmenų ir konteinerių registre, įsteigtame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1997 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. 343, arba Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų ir konteinerių registre, įsteigtame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 1468, ir Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registre, įsteigtame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 3-317 „Dėl Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [90-3327](#)).

65. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga yra atsakinga už techninės bylos, kuri yra pridedama prie „EB“ patikros deklaracijos, patikrinimą. Šioje techninėje byloje turi būti visi būtini su posistemio charakteristikomis susiję dokumentai ir tam tikrais atvejais – visi dokumentai, patvirtinantys sąveikos sudedamųjų dalių atitiktį. Joje taip pat privalo būti visi dokumentai, susiję su posistemio naudojimo sąlygomis bei apribojimais, jo aptarnavimo, nuolatinės ar einamosios stebėsenos, posistemio suderinimo (pritaikymo prie sistemos, į kurią jis integruojamas) ir techninės priežiūros instrukcijomis. Asmuo, kuris gamina, rekonstruoja arba modernizuoja posistemį, turi pateikti posistemio užsakovui atitinkamus dokumentus, reikalingus šiai techninei bylai parengti.

66. „EB“ patikros deklaracijos turiniui taikomi šie reikalavimai:

66.1. deklaracijoje ir prie jos pridedamuose dokumentuose turi būti jų sudarymo datos ir parašai. Deklaraciją turi pasirašyti užsakovo arba Europos Sąjungoje įsteigto jo įgaliotojo atstovo įgaliotas asmuo, o prie jos pridedamus dokumentus – šiuos dokumentus sudarę asmenys;

66.2. deklaracija ir prie jos pridedama techninė dokumentacija turi būti parengta lietuvių kalba;

66.3. deklaracijoje turi būti nurodyta:

66.3.1. nuorodos į Europos Sąjungos direktyvas, kuriomis vadovaujantis ji parengta;

66.3.2. užsakovo arba Europos Sąjungoje įsteigto jo įgaliotojo atstovo pavadinimas (t. y. juridinio asmens pavadinimas) ir buveinės adresas. Įgaliotasis atstovas taip pat nurodo užsakovo pavadinimą (t. y. atitinkamai juridinio asmens pavadinimą, Lietuvos Respublikoje įregistruoto užsienio juridinio asmens filialo pavadinimą, fizinio asmens vardą ir pavardę, gimimo datą ir deklaruotą nuolatinę gyvenamąją vietą (adresą);

66.3.3. trypas posistemio aprašymas;

66.3.4. paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos, kuri atliko šių taisyklių 63–65 punktuose nurodytą „EB“ patikrą, pavadinimas ir buveinės adresas;

66.3.5. techninėje byloje esančių dokumentų sąrašas;

66.3.6. visos svarbios laikinos ar galutinės nuostatos, kurias turi atitikti posistemiai, ypač visi naudojimo apribojimai ar sąlygos (kai jie taikomi);

66.3.7. „EB“ deklaracijos galiojimo trukmė, jeigu ji laikina;

66.3.8. „EB“ patikros deklaraciją pasirašiusio asmens tapatybę patvirtinanti informacija:

66.3.8.1. kai deklaraciją rengia juridinis asmuo, – deklaraciją pasirašiusio asmens vardas, pavardė, pareigos ir įgaliojimų pasirašyti šią deklaraciją įrodymas;

66.3.8.2. kai deklaraciją rengia Lietuvos Respublikoje įregistruoto užsienio juridinio asmens filialas, – deklaraciją pasirašiusio asmens vardas, pavardė, pareigos ir įgaliojimų pasirašyti šią deklaraciją įrodymas;

66.3.8.3. kai deklaraciją rengia fizinis asmuo, – fizinio asmens vardas ir pavardė bei gimimo data. Šiame punkte nurodyta informacija turi atitikti informaciją, pateikiamą deklaracijoje pagal šių taisyklių 66.3.2 punktą.

67. Kiekvienas asmuo, parengęs „EB“ patikros deklaraciją, privalo ją pateikti institucijoms, nurodytoms šių taisyklių 58 punkte ir išduodančioms leidimus pradėti naudoti posistemius, taip pat Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos, vykdančiai saugos sertifikavimą ir inspektavimą vadovaujantis Geležinkelio įmonių ir geležinkelio valdytojo saugos sertifikavimo taisyklėmis. Kiekvienas asmuo, parengęs „EB“ patikros deklaraciją, privalo pateikti ją institucijoms, nurodytoms šių taisyklių 58 punkte ir išduodančioms leidimus pradėti naudoti posistemius, ir šioms institucijoms pareikalavus – leisti joms susipažinti su dokumentais, kurie yra tiesiogiai susiję su šia deklaracija.

68. Kiekvienu atveju bet kuri šių taisyklių 58 ir 59 punktuose nurodyta kompetentinga institucija arba komisija, nustačiusi, kad struktūrinis posistemis, kuriam yra parengta „EB“ patikros deklaracija ir techninė byla, neatitinka šių taisyklių ir ypač neatitinka esminių reikalavimų, gali paprašyti atlikti papildomus patikrinimus. Apie tai ji turi nedelsdama informuoti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją ir pateikti savo nuomonės dėl posisteminio atitikimo (neatitikimo) esminius reikalavimus pagrindimą. Pastaroji apie visus prašomus atlikti papildomus patikrinimus ir jų motyvus informuoja Europos Komisiją, kuri inicijuoja klausimo nagrinėjimą 21 straipsnio komitete.

69. Jeigu posistemis, kuriam parengta „EB“ patikros deklaracija, jos neatitinka, asmenys, parengę šią „EB“ patikros deklaraciją, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Papildyta skyriumi:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, Žin., 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

XI. REIKALAVIMAI PASKELBTOSIOMS (NOTIFIKUOTOMS) ĮSTAIGOMS

70. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu (Žin., 1998, Nr. [92-2542](#)), Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 236 „Dėl Paskelbtųjų (notifikuotų) atitikties įvertinimo įstaigų paskyrimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [62-2058](#); 2002, Nr. [111-4937](#)) (toliau – įstaigų paskyrimo taisyklės) ir šiomis taisyklėmis, paskiria bandymų laboratorijas, sertifikacijos ar kontrolės įstaigas šių taisyklių IX skyriuje nurodytoms sąveikos sudedamųjų dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo procedūroms atlikti ir šių taisyklių X skyriuje nurodytoms posistemių patikros procedūroms atlikti su sąlyga, kad šios įstaigos atitinka šių taisyklių 71 punkte nustatytus kriterijus. Sprendimas dėl įstaigų paskyrimo šiame punkte nurodytoms įvertinimo procedūroms atlikti įforminamas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu.

Apie šių įstaigų paskyrimą pranešama Europos Komisijai, Europos Sąjungos valstybėms narėms ir Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybėms, pasirašiusioms Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – EEE susitarimas) įstaigų paskyrimo taisyklių nustatyta tvarka, nurodant šių įstaigų atsakomybės sritį pagal šių taisyklių 8 punktą ir III priedą bei Europos Komisijos suteiktą identifikacinį numerį.

71. Minimalūs kriterijai paskelbtosioms (notifikuotoms) įstaigoms yra šie:

71.1. bet kuriuo požiūriu būti nepriklausomoms ir nešališkoms sąveikos sudedamųjų dalių ir posistemių, kuriems atliekamos atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo procedūros, atžvilgiu. Kad įvykdytų šį reikalavimą, įstaiga, jos direktorius ir už patikrinimų atlikimą atsakingi darbuotojai negali nei tiesiogiai, nei kaip įgaliotieji atstovai būti susiję nei su sąveikos sudedamųjų dalių ar posistemių projektavimu, gamyba, konstravimu, prekyba ar technine priežiūra, nei su jų naudojimu. Šis reikalavimas neatima iš gamintojo arba konstruktoriaus ir tos įstaigos galimybės keisti technine informacija. Įstaiga taip pat turi garantuoti už patikrinimus atsakingų darbuotojų nepriklausomumą.

Jokiems patikrinimus atliekantiems darbuotojams neturi būti atlyginama už darbą pagal atliktų patikrinimų skaičių ar tų patikrinimų rezultatus;

71.2. įstaiga ir už patikrinimus atsakingi darbuotojai patikrinimus turi atlikti sąžiningai ir profesionaliai (įskaitant techninę kompetenciją). Įstaiga turi užtikrinti, kad asmenys ar grupės, kuriuos gali paveikti patikrinimų rezultatai, negalės daryti jai ir už patikrinimus atsakingiems darbuotojams jokios įtakos, ypač finansinės, skatinančios ir (arba) verčiančios priimti tam tikrą sprendimą arba iškreipti atliekamo tikrinimo rezultatus. Įstaiga ir už patikrinimus atsakingi darbuotojai neturi būti pavaldūs:

71.2.1. institucijoms, kurios, vadovaudamosi šiomis taisyklėmis, išduoda leidimus pradėti posistemų naudojimą;

71.2.2. Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos, kuri išduoda licencijas verstis geležinkelių transporto ūkine komercine veikla ir saugos sertifikatus;

71.2.3. institucijoms, kurios tiria geležinkelių transporto eismo įvykius teisės aktų nustatyta tvarka;

71.3. įstaiga turi samdyti darbuotojus ir turėti reikalingų priemonių, kad deramai atliktų su patikrinimais susijusias technines ir administracines užduotis. Jai turėtų būti prieinama ypatingiems patikrinimams reikalinga įranga;

71.4. už patikrinimus atsakingi darbuotojai turi:

71.4.1. būti tinkamai pasirengę techniniu ir profesiniu požiūriu;

71.4.2. turėti pakankamai žinių apie patikrinimų, kuriuos jie atlieka, reikalavimus ir pakankamos tokių patikrinimų praktikos;

71.4.3. sugebėti rengti atitikties sertifikatus, dokumentus ir išvadas, kuriais įforminamas atliktas patikrinimas;

71.5. įstaiga turi turėti civilinės atsakomybės draudimo sutartį, nebent valstybės institucijos ar įstaigos apdraudė šią atsakomybę vadovaudamosi Lietuvos Respublikos teise arba pačios atlieka tuos patikrinimus;

71.6. įstaigos darbuotojai privalo saugoti duomenų, kuriuos jie gauna atlikdami savo pareigas vadovaudamiesi šiomis taisyklėmis, paslaptį. Tačiau šio punkto taikymas neturi pažeisti valstybinio administravimo subjektų, savivaldybių administravimo subjektų ir kitų viešojo administravimo subjektų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos įstatymuose.

Laikoma, kad įstaiga gali įvykdyti šiuos minimalius kriterijus, jeigu ji įvykdo atitinkamuose Europos standartuose numatytus vertinimo kriterijus.

72. Kiti kriterijai ir reikalavimai paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų paskyrimui nustatyti įstaigų paskyrimo taisyklėse. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras gali nustatyti papildomus kriterijus ir (arba) detalizuoti šiose taisyklėse nustatytus minimalius kriterijus paskelbtosioms (notifikuotoms) įstaigoms atsižvelgdamas į geležinkelių transporto veiklos specifiką.

73. Paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų paskyrimas reiškia, kad jos yra pasirengusios dalyvauti Europos Komisijos atliekamame paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų veiklos koordinavimo darbe, t. y. dalyvauti palyginamuosiuose bandymuose, standartizavimo veikloje ir Europos Komisijos įsteigtos koordinavimo grupės, kuri svarsto bet kokius klausimus, susijusius su šių taisyklių IX skyriuje nurodytomis sąveikos sudedamųjų dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo procedūromis ir šių taisyklių X skyriuje nurodytomis posistemų patikros procedūromis arba atitinkamų TSS taikymu, darbe.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir Valstybinės geležinkelio inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos atstovai prireikus dalyvauja koordinavimo grupės darbe stebėtojų teisėmis. Lietuvos Respublikos atstovai 21 straipsnio komitete prisideda prie paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų veiklos koordinavimo svarstant šiame komitete paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų darbo koordinavimo klausimus.

74. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu, įstaigų paskyrimo taisyklėmis, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais atitikties įvertinimą ir paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų paskyrimą, atitinkamomis TSS ir šiomis taisyklėmis:

74.1. atlieka valdymo funkcijas, susijusias su atitikties įvertinimu taikant šias taisykles;

74.2. kontroliuoja jos paskirtų paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų veiklą (t. y. nuolat stebi, ar jos atitinka nustatytus reikalavimus ir sugeba atlikti darbą, kuriam jos yra paskirtos), pasirenka stebėjimo priemones ir metodus, prireikus sudaro sutartį su kita organizacija, institucija ar įstaiga ir įgalioja ją stebėti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos paskirtas paskelbtąsias (notifikuotas) įstaigas;

74.3. sustabdo ir (ar) panaikina jos paskirtoms įstaigoms suteiktus įgaliojimus, jeigu jos nesilaiko įstaigų paskyrimo taisyklių ir šių taisyklių. Paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos, nebeatitinkančios šių taisyklių 71 punkte nustatytų minimalių kriterijų, atšaukiamos ir apie tai nedelsiant pranešama Europos Komisijai, Europos Sąjungos valstybėms narėms ir Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybėms, pasirašiusioms Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – EEE susitarimas) įstaigų paskyrimo taisyklių nustatyta tvarka.

Paraiškų dėl paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų paskyrimo teikimą ir nagrinėjimą, sprendimų dėl paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų paskyrimo priėmimą, paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų veiklos kontrolę, joms suteiktų įgaliojimų sustabdymą ir panaikinimą, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos paskirtų paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų pareigas ir atsakomybę reglamentuoja Paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų, veikiančių transeuropinės geležinkelių sistemos srityje, paskyrimo ir veiklos kontrolės tvarkos aprašas, kurį tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, vykdydama šiame punkte nurodytas funkcijas, bendradarbiauja su kitomis įgaliotomis institucijomis, kurios paskyrė tą pačią paskelbtąją (notifikuotą) įstaigą atlikti atitikties įvertinimą kitose, negu nustatyta šiose taisyklėse, srityse.

75. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos paskirtos paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos yra atsakingos už savo veiklą tik Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir jai reguliariai teikia informaciją apie atitikties įvertinimo problemas, turimus išteklius, sudarytas subrangos sutartis ir jų vykdymą, interesų konfliktus ir informaciją apie bet kokius kitus savo veiklos pasikeitimus, turinčius įtakos reikalavimų, nustatytų šioms paskelbtosioms (notifikuotoms) įstaigoms ir jų veiklai, vykdymui. Šio punkto nuostatos nepanaikina paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos atsakomybės už savo veiklą prieš kitas įgaliotas institucijas, kurios paskyrė šią paskelbtąją (notifikuotą) įstaigą atlikti atitikties įvertinimą kitose, negu nustatyta šiose taisyklėse, srityse.

76. Paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos turi informuoti kitas giminingas paskelbtąsias (notifikuotas) įstaigas ir šių taisyklių 43 punkte nurodytas priežiūros ir kontrolės institucijas apie išduotus, atšauktus (panaikintus) atitikties sertifikatus, taip pat apie savo sprendimus atsisakyti išduoti atitikties sertifikatus.

77. Bandymų laboratorijoms, sertifikacijos ar kontrolės įstaigoms prireikus gali būti nustatomi kitokie minimalūs paskyrimo kriterijai, negu nurodyta šių taisyklių 71 punkte, kai Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras, vadovaudamasis šių taisyklių 46 ir 62 punktais, nustato kitokius reikalavimus dėl atitikties esminiams reikalavimams arba tinkamumo naudoti įvertinimo tvarkos privalomojo įvertinimo srityje. Šis punktas taikomas nepažeidžiant įstaigų paskyrimo taisyklių.

78. Valstybių – EEE susitarimo šalių (išskyrus Europos Sąjungos valstybes) – išduoti atitikties įvertinimo dokumentai pripažįstami EEE susitarimo nustatyta tvarka. Kitų užsienio valstybių – ne Europos Sąjungos narių – išduoti atitikties įvertinimo dokumentai pripažįstami tarptautinių sutarčių nustatyta tvarka.

Papildyta skyriumi:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

79. Naudojimo sričių posistemų (techninės priežiūros posistemio bei telematikos priemonių, skirtų keleivių ir krovinių vežimo paslaugoms teikti, posistemio) atitikimas šiose taisyklėse nustatytus transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimus užtikrinamas ir šio atitikimo kontrolė vykdoma teisės aktų nustatyta tvarka.

80. 21 straipsnio komitetas, vadovaudamasis direktyvose 96/48/EB, 2001/16/EB ir 2004/50/EB nustatyta tvarka, gali svarstyti:

80.1. bet kokius klausimus, susijusius su transeuropinės geležinkelių sistemos sąveika, taip pat ir klausimus, susijusius su sąveika tarp šios sistemos ir trečiųjų šalių geležinkelių transporto sistemos;

80.2. bet kokius klausimus, susijusius su šiame punkte nurodytų direktyvų įgyvendinimu, bei atitinkamų Europos Komisijos rekomendacijų projektus;

80.3. Europos Komisijos ir (arba) valstybių narių siūlymus suteikti TSS rengėjams įgaliojimus parengti TSS papildomai transeuropinės geležinkelių sistemos sričiai, jei ji susijusi su šių taisyklių 8 ir 9 punktuose nurodytais posistemiais;

80.4. darbo programą, atitinkančią direktyvų 96/48/EB, 2001/16/EB ir 2004/50/EB tikslus;

80.5. šiame punkte paminėtų direktyvų nuostatų, kurios perkeltos į šių taisyklių 8, 9, 40, 51, 52 ir 66 punktus bei 1, 2 ir 4 priedus, pakeitimus.

Suinteresuoti asmenys gali teikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai atitinkamus siūlymus, susijusius su 21 straipsnio komiteto kompetencija. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, įvertinusi pateiktus siūlymus, teisės aktų nustatyta tvarka juos suderinusi ir pritarusi, teikia juos Europos Komisijai ir (arba) 21 straipsnio komitetui Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

81. Asmenys, pažeidę šias taisykles, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

82. Kiekviename sprendime dėl sąveikos sudedamųjų dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo, transeuropinę geležinkelių sistemą sudarančių posistemų patikros, priimtame vadovaujantis šiomis taisyklėmis, ir kiekviename sprendime, priimtame taikant šių taisyklių 55–57 ir 68 punktus, išsamiai išdėstomi tokio sprendimo priėmimo motyvai. Apie šiuos sprendimus juos priėmusi institucija kiek įmanoma greičiau praneša suinteresuotai šaliai, kartu nurodydama priimto sprendimo apskundimo procedūrą, taip pat laikotarpį, per kurį galima šį sprendimą apskųsti.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos sprendimai dėl atsisakymo paskirti paskelbtąją (notifikuotą) įstaigą, jos įgaliojimo sustabdymo ar panaikinimo gali būti apskųsti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Papildyta skyriumi:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, Žin., 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

TRANSEUROPINĖS PAPRASTŲJŲ GELEŽINKELIŲ SISTEMOS, KURIAI TAIKOMI TRANSEUROPINĖS GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SĄVEIKOS REIKALAVIMAI, POSISTEMIŲ APRAŠYMAS

1. Struktūrinės srities posistemiai

1.1. Geležinkelių infrastruktūros posistemis – geležinkelių keliai ir iešmai, geležinkelio stočių infrastruktūra (platformos, prieigos zonos, įskaitant geležinkelių infrastruktūrą, pritaikytą asmenims su ribotomis judėjimo galimybėmis), statiniai (tiltai, tuneliai ir kt.), pagrindinė įranga ir įrenginiai, būtini eismui organizuoti ir valdyti bei eismo saugai užtikrinti.

1.2. Energetikos posistemis – elektros tiekimo ir elektrifikavimo sistema, antžeminės linijos ir srovės imtuvai.

1.3. Kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemis – visa įranga, reikalinga eismo saugai užtikrinti ir traukinių, kuriems leista važiuoti transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos geležinkelių infrastruktūra, eismui valdyti ir kontroliuoti.

1.4. Geležinkelių riedmenų posistemis – visa traukinių įranga, valdymo ir kontrolės sistema, traukos ir energijos transformavimo įrenginiai, stabdymo, sukabinimo ir važiuoklės įtaisai (vežimėliai, ašys ir kt.) bei pakaba, durys, žmogaus (mašinisto, traukinio personalo ir keleivių, įskaitant asmenis su ribotomis judėjimo galimybėmis) ir mechanizmų sąsajos, pasyvioji ir aktyvioji saugos įranga bei reikmenys keleivių ir traukinio personalo sveikatai.

1.5. Traukinių eismo organizavimo ir valdymo posistemis:

1.5.1. procedūros ir joms vykdyti reikalinga įranga, leidžianti įvairiems struktūriniams posistemiams darniai veikti normaliu ir sutrikusiu režimu, svarbiausia įskaitant traukinių eismo valdymą, traukinių eismo planavimą ir tvarkymą;

1.5.2. profesinė kvalifikacija, kurios gali prireikti teikiant paslaugas, susijusias su vežimais tarptautiniais traukinių maršrutais.

2. Naudojimo srities posistemiai

2.1. Techninės priežiūros posistemis – techninės priežiūros darbų tvarka ir šiems darbams atlikti reikalinga įranga, logistikos centrai ir ištekliai, sudarantys sąlygas atlikti privalomąją ir profilaktinę techninę priežiūrą, siekiant užtikrinti transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveiką ir reikiamą veikimą (eksploatacines savybes).

2.2. Telematikos priemonės:

2.2.1. priemonės keleivių vežimo paslaugoms, taip pat keleivių informavimo prieš kelionę ir kelionės metu sistemos, bilietų užsakymo ir atsiskaitymo sistemos, priemonės bagažui tvarkyti, traukinių tvarkaraščiui tvarkyti ir derinti su kitų transporto rūšių tvarkaraščiais;

2.2.2. informacinės sistemos ir kitos priemonės, skirtos krovinių vežimo paslaugoms teikti (krovinių vežimo ir traukinių stebėseną realiuoju laiku), geležinkelio stočių informacinės, krovinių rūšiavimo ir vagonų skirstymo sistemos, išankstinių užsakymų, atsiskaitymų ir dokumentų (taip pat sąskaitų-faktūrų) tvarkymo sistemos, traukinių tvarkaraščių derinimo su kitų transporto rūšių tvarkaraščiais ir elektroninių važtos dokumentų rengimo sistemos.

ESMINIAI REIKALAVIMAI TRANSEUROPEINEI GELEŽINKELIŲ SISTEMAI

**Esminiai reikalavimai transeuropinei
greitųjų
geležinkelių sistemai**

**Esminiai reikalavimai transeuropinei
paprastųjų
geležinkelių sistemai**

1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1.1. Sauga

1.1.1. Saugai svarbių sudedamųjų dalių ir, dar detaliau, sudedamųjų dalių, kurių veikimas užtikrina traukinio judėjimą, projektavimas, konstravimas ar surinkimas, techninė priežiūra ir stebėseną turi garantuoti tokį saugos lygį, kuris atitinka geležinkelių tinklui nustatytus tikslus, taip pat tuos, kurie numatyti konkrečioms ypatingiems atvejams.

1.1.2. Parametrai, susiję su ratų ir bėgių sąlyčiu, turi atitikti stabilumo reikalavimus, reikalingus siekiant garantuoti saugų judėjimą didžiausiu leistinu greičiu.

1.1.3. Naudojamos sudedamosios dalys turi išlaikyti bet kuriuos įprastinius ar išskirtinius įtempius, kurie buvo nurodyti per jų naudojimo laikotarpį. Kiekvieno atsitiktinio gedimo neigiamos pasekmės saugai turi būti apribotos tinkamomis priemonėmis.

1.1.4. Projektuojant stacionarius įrenginius ir geležinkelių riedmenis bei parenkant naudojamas medžiagas turi būti siekiama riboti ugnies ir dūmų atsiradimą, sklidimą ir poveikį kilus gaisrui.

1.1.5. Visi naudotojams skirti įtaisai turi būti suprojektuoti taip, kad juos naudojant kokiu nors numanomu būdu ne pagal iškabintas instrukcijas nebūtų pakenkta saugiam įtaisų veikimui arba naudotojų sveikatai ir saugai.

1.2. Patikimumas ir prieinamumas

Traukiniui judant, dalyvaujančių stacionarių ar judančių sudedamųjų dalių stebėseną ir techninę priežiūrą turi būti organizuojama, atliekama ir įvertinama taip, kad būtų išlaikytas jų veikimas numatytomis sąlygomis.

1.3. Sveikata

1.3.1. Traukiniuose ir geležinkelių infrastruktūroje negali būti naudojamos medžiagos, dėl jų naudojimo būdo galinčios kelti pavojų sveikatai tų, kuriems jos yra prieinamos.

1.3.2. Tos medžiagos turi būti atrenkamos, laikomos ir naudojamos taip, kad būtų galima apriboti žalingų ir pavojingų dūmų ar dujų išmetimą, ypač kilus gaisrui.

1.4. Aplinkos apsauga

1.4.1. Projektuojant transeuropinę greitųjų geležinkelių sistemą, jos sukūrimo ir naudojimo poveikis aplinkai turi būti įvertintas ir į jį turi būti atsižvelgta pagal galiojančias Europos Sąjungos nuostatas.

1.4.2. Traukiniuose ir geležinkelių infrastruktūroje naudojamos medžiagos neturi

1.4.1. Projektuojant transeuropinę paprastųjų geležinkelių sistemą, jos sukūrimo ir naudojimo poveikis aplinkai turi būti įvertintas ir į jį turi būti atsižvelgta pagal galiojančias Europos Sąjungos nuostatas.

1.4.2. Traukiniuose ir geležinkelių infrastruktūroje naudojamos medžiagos neturi

sudaryti aplinkai kenksmingų ir pavojingų dujų ar dūmų, joms užsidegus.

1.4.3. Geležinkelių riedmenų ir energijos tiekimo sistemos turi būti suprojektuotos ir pagamintos taip, kad elektromagnetiniu atžvilgiu būtų suderinamos su įrenginiais, įranga ir viešaisiais ar privačiais tinklais, kuriems jos galėtų trukdyti.

sudaryti aplinkai kenksmingų ir pavojingų dujų ar dūmų, joms užsidegus.

1.4.3. Geležinkelių riedmenų ir energijos tiekimo sistemos turi būti suprojektuotos ir pagamintos taip, kad elektromagnetiniu atžvilgiu būtų suderinamos su įrenginiais, įranga ir viešaisiais ar privačiais tinklais, kuriems jos galėtų trukdyti.

1.4.4. Naudojant transeuropinę paprastųjų geležinkelių sistemą turi būti užtikrinta atitiktis galiojantiems akustinės taršos normatyvams.

1.4.5. Transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos naudojimas neturi sukelti neleistinio lygio žemės virpesių netoli geležinkelių infrastruktūros esančių vietų ir jose vykdomų veiklų, prižiūrimų įprastu būdu, atžvilgiu.

1.5. Techninis suderinamumas

Geležinkelių infrastruktūros ir stacionarių įrenginių techninės charakteristikos turi būti suderinamos tarpusavyje ir su transeuropinėje greitųjų geležinkelių sistemoje naudojamų traukinių charakteristikomis.

Jei tam tikruose geležinkelių tinklo ruožuose šių charakteristikų atitiktis pasirodytų esanti sunkiai pasiekiamą, gali būti įgyvendinami laikini sprendimai, užtikrinsiantys atitiktį ateityje.

Geležinkelių infrastruktūros ir stacionarių įrenginių techninės charakteristikos turi būti suderinamos tarpusavyje ir su transeuropinėje paprastųjų geležinkelių sistemoje naudojamų traukinių charakteristikomis.

Jei tam tikruose geležinkelių tinklo ruožuose šių charakteristikų atitiktis pasirodytų esanti sunkiai pasiekiamą, gali būti įgyvendinami laikini sprendimai, užtikrinsiantys atitiktį ateityje.

II. KONKRETŪS KIEKVIENO POSISTEMIO REIKALAVIMAI

2.1. Geležinkelių infrastruktūra

2.1.1. Sauga

Turi būti imamas tinkamų priemonių, kad būtų neleidžiama patekti arba be leidimo nebūtų patenkama į įrenginius.

Turi būti imamas priemonių, kad būtų apriboti asmenims kylantys pavojai, ypač traukiniams dideliu greičiu pravažiuojant pro geležinkelio stotis.

Viešai prieinama geležinkelių infrastruktūra turi būti suprojektuota ir pastatyta taip, kad būtų apriboti žmonių saugai kylantys pavojai (šis reikalavimas taikomas stabilumui, priešgaisrinei saugai, prieinamumui, evakuacijai, platformoms ir kt.).

Turi būti nustatytos atitinkamos nuostatos, kad būtų atsižvelgta į ypatingas saugos sąlygas labai ilguose tuneliuose.

2.1.1. Sauga

Turi būti imamas tinkamų priemonių, kad būtų neleidžiama patekti arba be leidimo nebūtų patenkama į įrenginius.

Turi būti imamas priemonių, kad būtų apriboti asmenims kylantys pavojai, ypač traukiniams pravažiuojant pro geležinkelio stotis.

Viešai prieinama geležinkelių infrastruktūra turi būti suprojektuota ir pastatyta taip, kad būtų apriboti žmonių saugai kylantys pavojai (šis reikalavimas taikomas stabilumui, priešgaisrinei saugai, prieinamumui, evakuacijai, platformoms ir kt.).

Turi būti nustatytos atitinkamos nuostatos, kad būtų atsižvelgta į ypatingas saugos sąlygas labai ilguose tuneliuose.

2.2. Energetika

2.2.1. Sauga

Energijos tiekimo sistemos naudojimas neturi pabloginti nei traukinių, nei asmenų (naudotojų, personalo, aplinkinių gyventojų ir trečiųjų asmenų) saugos sąlygų.

2.2.2. Aplinkos apsauga

Elektros ar šiluminės energijos tiekimo sistemų tarša ir poveikis aplinkai neturi viršyti nustatytų ribinių verčių.

2.2.3. Techninis suderinamumas

Visoje transeuropinėje greitųjų geležinkelių sistemoje naudojamos elektros tiekimo sistemos turi:

- sudaryti sąlygas, kad traukinius būtų galima naudoti pagal apibrėžtus tokių traukinių naudojimo lygius;
- būti suderinamos su traukiniuose esančiais elektra maitinamais įtaisais.

2.2.1. Sauga

Energijos tiekimo sistemos naudojimas neturi pabloginti nei traukinių, nei asmenų (naudotojų, personalo, aplinkinių gyventojų ir trečiųjų asmenų) saugos sąlygų.

2.2.2. Aplinkos apsauga

Elektros ar šiluminės energijos tiekimo sistemų tarša ir poveikis aplinkai neturi viršyti nustatytų ribinių verčių.

2.2.3. Techninis suderinamumas

Naudojamos elektros ar šiluminės energijos tiekimo sistemos turi:

- sudaryti sąlygas, kad traukinius būtų galima naudoti pagal apibrėžtus tokių traukinių naudojimo lygius;
- naudojant elektros energijos tiekimo sistemas, būti suderinamos su traukiniuose esančiais elektra maitinamais įtaisais.

2.3. Kontrolė, valdymas ir signalizacija

2.3.1. Sauga

Transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos kontrolės, valdymo ir signalizacijos įrenginiai ir šioje sistemoje taikomos procedūros turi sudaryti sąlygas, kad traukinių eismo saugos lygis atitiktų geležinkelių tinklui nustatytus tikslus.

2.3.2. Techninis suderinamumas

Visa nauja greitųjų geležinkelių infrastruktūra ir visi nauji greitųjų geležinkelių riedmenys, pagaminti ar sukurti patvirtinus suderinamas kontrolės ir valdymo bei signalizacijos sistemas, turi būti pritaikyti naudoti tose sistemose.

Mašinistų kabinoje įrengta kontrolės ir valdymo bei signalizacijos įranga turi leisti visoje transeuropinėje greitųjų geležinkelių sistemoje užtikrinti normalų darbą esant nustatytoms sąlygoms.

2.3.1. Sauga

Transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos kontrolės, valdymo ir signalizacijos įrenginiai ir šioje sistemoje taikomos procedūros turi sudaryti sąlygas pasiekti tokį traukinių eismo saugos lygį, kuris atitiktų geležinkelių tinklui nustatytus tikslus. Pablogėjus sąlygoms, kontrolės, valdymo ir signalizacijos sistemos turėtų ir toliau užtikrinti saugų traukinių, kuriems leidžiama važiuoti esant tokioms sąlygoms, eismą.

2.3.2. Techninis suderinamumas

Visa nauja infrastruktūra ir visi nauji geležinkelių riedmenys, pagaminti ar sukurti patvirtinus suderinamas kontrolės, valdymo ir signalizacijos sistemas, turi būti pritaikyti naudoti tose sistemose.

Mašinistų kabinoje įrengta kontrolės, valdymo ir signalizacijos įranga turi leisti visoje transeuropinėje paprastųjų geležinkelių sistemoje užtikrinti normalų darbą esant nustatytoms sąlygoms.

2.4. Geležinkelių riedmenys

2.4.1. Sauga

Geležinkelių riedmenų ir transporto priemonių jungčių konstrukcija turi būti suprojektuota taip, kad įvykus susidūrimui ar geležinkelių

2.4.1. Sauga

Geležinkelių riedmenų ir transporto priemonių jungčių konstrukcija turi būti suprojektuota taip, kad įvykus susidūrimui ar geležinkelių

riedmenims nuriedėjus nuo bėgių būtų apsaugotos keleivių kupė ir mašinisto kabina. Elektros įranga negali pabloginti kontrolės, valdymo ir signalizacijos įrenginių saugos ir veikimo.

Stabdymo metodai ir įtempiai turi būti suderinami su geležinkelio kelio, inžinerinių statinių ir signalizacijos sistemų konstrukcija.

Siekiant nekelti pavojaus asmenų saugai turi būti imamasi priemonių, kad jiems nebūtų pasiekiamos elektra veikiančios sudedamosios dalys.

Geležinkelių riedmenyse turi būti įtaisai, kurie kilus pavojui padėtų keleiviams pranešti apie tai mašinistui, o palydovams susisiekti su juo.

Įėjimo durys turi turėti keleivių saugą garantuojančią atidarymo ir uždarymo sistemą.

Turi būti įrengti ir nurodyti avariniai išėjimai.

Turi būti numatytos atitinkamos atsargos priemonės, kad būtų atsižvelgta į ypatingas saugos sąlygas labai ilguose tuneliuose.

Traukiniuose privaloma įrengti pakankamo galingumo ir trukmės avarinio apšvietimo sistemą.

Traukiniai turi būti aprūpinti keleivių informavimo sistema, kad traukinio personalas ir pagrindinis valdymo centras turėtų ryšį su keleiviais.

2.4.2. Patikimumas ir prieinamumas

Svarbiausios įrangos, važiavimo, traukos ir stabdymo įrangos bei kontrolės ir valdymo sistemos konstrukcija turi būti tokia, kad leistų traukiniui toliau važiuoti esant konkrečiam ypatingam atvejui ir nesukeltų neigiamų padarinių tebeveikiančiai įrangai.

2.4.3. Techninis suderinamumas

Elektros įranga turi būti suderinama su kontrolės ir valdymo bei signalizacijos įrenginių veikimu.

Srovės imtuvai turi būti tokie, kad traukiniai galėtų važiuoti naudodamiesi transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos energijos tiekimo sistemomis.

Geležinkelių riedmenų charakteristikos turi būti tokios, kad geležinkelių riedmenys galėtų važiuoti visomis geležinkelių linijomis, kuriomis važiuoti jie numatyti.

riedmenims nuriedėjus nuo bėgių būtų apsaugotos keleivių kupė ir mašinisto kabina.

Elektros įranga negali pabloginti kontrolės, valdymo ir signalizacijos įrenginių saugos ir veikimo.

Stabdymo metodai ir įtempiai turi būti suderinami su geležinkelio kelio, inžinerinių statinių ir signalizacijos sistemų konstrukcija.

Siekiant nekelti pavojaus asmenų saugai turi būti imamasi priemonių, kad jiems nebūtų pasiekiamos elektra veikiančios sudedamosios dalys.

Geležinkelių riedmenyse turi būti įtaisai, kurie kilus pavojui padėtų keleiviams pranešti apie tai mašinistui, o palydovams susisiekti su juo.

Įėjimo durys turi turėti keleivių saugą garantuojančią atidarymo ir uždarymo sistemą.

Turi būti įrengti ir nurodyti avariniai išėjimai.

Turi būti numatytos atitinkamos atsargos priemonės, kad būtų atsižvelgta į ypatingas saugos sąlygas labai ilguose tuneliuose.

Traukiniuose privaloma įrengti pakankamo galingumo ir trukmės avarinio apšvietimo sistemą.

Traukiniai turi būti aprūpinti keleivių informavimo sistema, kad traukinio personalas ir pagrindinis valdymo centras turėtų ryšį su keleiviais.

2.4.2. Patikimumas ir prieinamumas

Svarbiausios įrangos, važiavimo, traukos ir stabdymo įrangos bei kontrolės ir valdymo sistemos konstrukcija turi būti tokia, kad leistų traukiniui toliau važiuoti esant konkrečiam ypatingam atvejui ir nesukeltų neigiamų padarinių tebeveikiančiai įrangai.

2.4.3. Techninis suderinamumas

Elektros įranga turi būti suderinama su kontrolės ir valdymo bei signalizacijos įrenginių veikimu.

Elektrinės traukos atveju srovės imtuvai turi būti tokie, kad traukiniai galėtų važiuoti naudodamiesi transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos energijos tiekimo sistemomis.

Geležinkelių riedmenų charakteristikos turi būti tokios, kad geležinkelių riedmenys galėtų važiuoti visomis geležinkelių linijomis, kuriomis važiuoti jie numatyti.

2.5. Techninė priežiūra

2.5.1. Sveikata

2.5.1. Sveikata ir sauga

Techniniai įrenginiai ir techninės priežiūros centruose taikomos procedūros neturi kelti pavojaus žmogaus sveikatai.

2.5.2. *Aplinkos apsauga*

Techniniai įrenginiai ir techninės priežiūros centruose taikomos procedūros negali viršyti leistinų kenksmingo poveikio artimai aplinkai dydžių.

2.5.3. *Techninis suderinamumas*

Greitųjų traukinių riedmenų techninės priežiūros įrenginiai turi būti tokie, kad būtų galima atlikti su sauga, sveikata ir komfortu susijusius darbus visiems geležinkelių riedmenims, kuriems tie darbai buvo numatyti.

Techniniai įrenginiai ir techninės priežiūros centruose taikomos procedūros turi užtikrinti saugų posistemio veikimą ir nekelti pavojaus žmonių sveikatai ir traukinių eismo saugai.

2.5.2 *Aplinkos apsauga*

Techniniai įrenginiai ir techninės priežiūros centruose taikomos procedūros negali viršyti leistinų kenksmingo poveikio artimai aplinkai dydžių.

2.5.3. *Techninis suderinamumas*

Paprastųjų geležinkelių riedmenų techninės priežiūros įrenginiai turi būti tokie, kad būtų galima atlikti su sauga, sveikata ir komfortu susijusius darbus visiems geležinkelių riedmenims, kuriems tie darbai buvo numatyti.

2.6. Naudojimas ir traukinių eismo valdymas

2.6.1. *Sauga*

Geležinkelių tinklo techninio naudojimo taisyklės turi būti parengtos, o traukinių mašinistai bei traukinių brigados apmokytos taip, kad būtų užtikrintas saugus geležinkelių tinklo naudojimas tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais.

Techninio geležinkelių naudojimo ir techninės priežiūros periodiškumas, techninę priežiūrą atliekančio personalo mokymas ir kvalifikacija bei atitinkamų traukinius eksploatuojančių geležinkelio įmonių (vežėjų) techninės priežiūros centruose įdiegta kokybės užtikrinimo sistema turi būti tokie, kad būtų užtikrintas aukštas eismo saugos lygis.

2.6.2. *Patikimumas ir prieinamumas*

Naudojimo ir techninės priežiūros periodai, techninę priežiūrą atliekančio personalo apmokymas ir kvalifikacija bei kokybės užtikrinimo sistema, kurią atitinkamus traukinius eksploatuojantys operatoriai (viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir geležinkelio įmonės (vežėjai)) yra nustatę techninės priežiūros centruose, turi būti tokie, kad būtų užtikrintas aukštas sistemos patikimumo ir prieinamumo lygis.

2.6.3. *Techninis suderinamumas*

Geležinkelių tinklų naudojimo taisyklės turi būti suderintos, o traukinių mašinistai bei brigados ir eismą reguliuojantys pareigūnai apmokyti taip, kad būtų užtikrintas transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos naudojimo veiksmingumas.

2.6.1. *Sauga*

Geležinkelių tinklo techninio naudojimo taisyklės turi būti parengtos, o traukinių mašinistų, traukinių brigadų ir eismo valdymo centrų darbuotojų kvalifikacija turi būti tokia, kad užtikrintų saugų geležinkelių tinklo naudojimą atsižvelgiant į įvairius reikalavimus tarptautiniam ir vietiniam susisiekimui geležinkeliais.

Techninės priežiūros darbai ir jų periodiškumas, techninės priežiūros ir eismo valdymo centrų darbuotojų mokymas ir kvalifikacija bei eismo valdymo ir techninės priežiūros centruose atitinkamų geležinkelio įmonių (vežėjų) įdiegta kokybės užtikrinimo sistema turi užtikrinti aukšto lygio eismo saugą.

2.6.2. *Patikimumas ir prieinamumas*

Techninės priežiūros darbai ir jų periodiškumas, techninės priežiūros ir valdymo centrų darbuotojų mokymas bei kvalifikacija ir atitinkamų operatorių (viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir geležinkelio įmonių (vežėjų)) nustatyta kokybės užtikrinimo sistema valdymo ir techninės priežiūros centruose turi užtikrinti aukštą sistemos patikimumo ir prieinamumo lygį.

2.6.3. *Techninis suderinamumas*

Geležinkelių tinklo naudojimo taisyklės ir mašinistų, traukinio personalo ir traukinių eismo valdymo darbuotojų kvalifikacija turi užtikrinti transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos naudojimo efektyvumą atsižvelgiant į įvairius tarptautinio ir vidaus vežimo reikalavimus.

2.7. Aplinka

2.7.1. Sveikata

Nenustatyti.

Naudojant transeuropinę greitųjų geležinkelių sistemą turi būti užtikrinta atitiktis galiojantiems privalomiems akustinės taršos normatyvams.

2.7.2. Aplinkos apsauga

Naudojant transeuropinę greitųjų geležinkelių sistemą neturi būti sukuriamas didesnis grunto vibracijos lygis, nepriimtinas šalia ar netoli šios geležinkelių infrastruktūros esančiai vietinei aplinkai ir vykdomoms veikloms, prižiūrimoms įprastu būdu.

2.8. Telematikos priemonės krovinių ir keleivių vežimui

Nenustatyti.

2.8.1. Techninis suderinamumas

Pagrindiniai reikalavimai telematikos priemonėms garantuoja būtiniausią keleivių ir krovinių vežėjų aptarnavimo kokybę, ypač techninio suderinamumo atžvilgiu.

Turi būti imtasi priemonių siekiant užtikrinti:

- kad duomenų bazės, programinė įranga ir duomenų perdavimo protokolai būtų rengiami taip, kad būtų sudarytos sąlygos maksimaliems duomenų mainams tarp įvairių programų ir telematikos priemonių operatorių, išskyrus konfidencialius komercinius duomenis;

- nesudėtingą informacijos prieinamumą naudotojams.

2.8.2. Patikimumas ir prieinamumas

Tokių duomenų bazių naudojimo, tvarkymo, atnaujinimo ir techninės priežiūros būdai, programinė įranga ir duomenų perdavimo protokolai turi garantuoti šių sistemų veiksmingumą ir paslaugų kokybę.

2.8.3. Sveikata

Šių sistemų ir naudotojų sąsajos turi atitikti būtiniausias ergonomikos ir sveikatos apsaugos taisykles.

2.8.4. Sauga

Kaupiant ar perduodant su sauga susijusią informaciją turi būti užtikrintas tinkamas sąžiningumo ir patikimumo lygis.

Transeuropinės geležinkelių sistemos
sąveikos reikalavimų nustatymo ir
taikymo taisyklių
3 priedas

Transeuropinės geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklės yra suderintos su šiomis Europos Sąjungos direktyvų dalimis:

1. Direktyvos 96/48/EB:

1.1. 3, 4, 6, 8, 10, 12, 13, 16, 17, 19, 22, 23 straipsniais bei III–VI priedais;

1.2. 1, 2, 5, 7, 9, 11, 14 (pirmąja dalimi ir antrosios dalies pirmuoju sakiniu), 15, 18, 20, 21, 21 a, 21 b, 21 c straipsniais, I, II ir VII priedais (su pakeitimais, išdėstytais Direktyvoje 2004/50/EB).

2. Direktyvos 2001/16/EB:

2.1. 1, 3, 4, 6, 8–10, 12–17, 18, 19, 22, 25–27 straipsniais, I–III (išskyrus I priedo pirmąją pastraipą) ir IV–VI priedais;

2.2. 2, 5, 7, 11, 20, 21, 21 a, 21 b, 21 c, 23 straipsniais, I priedo pirmąją pastraipą ir VII priedu (su pakeitimais, išdėstytais Direktyvoje 2004/50/EB).

Priedo pakeitimai:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

Transeuropinės geležinkelių
sistemos sąveikos reikalavimų
nustatymo ir taikymo taisyklių 4
priedas

TRANSEUROPINĖS GELEŽINKELIŲ SISTEMOS POSISTEMIŲ „EB“ PATIKROS PROCEDŪRA

Taikant šių taisyklių X skyriaus nuostatas, transeuropinės geležinkelių sistemos posistemiams taikoma ši „EB“ patikros procedūra:

1. Įvadas.

„EB“ patikra yra procedūra, kuria paskelbtoji (notifikuota) įstaiga užsakovo arba Europos Sąjungoje įsteigto jos įgaliotojo atstovo prašymu tikrina ir patvirtina, kad posistemis:

1.1. atitinka šias taisykles ir atitinkamai direktyvą 96/48/EB arba direktyvą 2001/16/EB (kur reikalaujama, su pakeitimais direktyvoje 2004/50/EB);

1.2. atitinka kitus iš Sutarties, kuria įsteigiama Europos Bendrija, kylančius teisės aktus ir gali būti pradėtas naudoti.

2. Patikros etapai.

Posistemis yra tikrinamas kiekviename iš šių etapų:

2.1. bendro projekto parengimas;

2.2. posistemo konstravimas, įskaitant visų pirma civilinės inžinerijos darbus, sudedamųjų dalių surinkimą, bendrą suderinimą;

2.3. galutinis posistemo išbandymas.

3. Atitikties sertifikatas.

Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga, atsakinga už „EB“ patikrą, parengia atitikties sertifikatą, skirtą užsakovui arba Europos Sąjungoje įsteigtam jo įgaliotajam atstovui, kuris savo ruožtu parengia „EB“ patikros deklaraciją, skirtą valstybės narės, kurioje tas posistemis yra ir (arba) naudojamas, institucijai, išduodančiai leidimą naudoti šį posistemį ir (arba) kontroliuojančiai jo naudojimą.

4. Techninė byla.

Prie „EB“ patikros deklaracijos pridedamą posistemo techninę bylą turi sudaryti:

4.1. geležinkelių infrastruktūra: inžinerinių statinių planai, kasimo ir sutvirtinimo darbų patvirtinimo dokumentai, ataskaitos apie atliktą betono ekspertizę ir patikrinimą;

4.2. kiti posistemiai: bendrieji ir detalūs brėžiniai, elektros ir hidraulikos schemos, valdymo grandynai, duomenų apdorojimo ir automatinių sistemų aprašymas, naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos ir kiti dokumentai;

4.3. į posistemį įtrauktų sąveikos sudedamųjų dalių, kurioms taikomos šios taisyklės, sąrašas;

4.4. „EB“ atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų, kurios pirmiau minėtoms sudedamosioms dalims turi būti pateiktos pagal šių taisyklių 46–54 punktus, kopijos ir tam tikrais atvejais – atitinkami apskaičiavimai bei paskelbtųjų (notifikuotų) įstaigų pagal bendras technines specifikacijas atliktų bandymų ir ekspertizių dokumentų kopijos;

4.5. paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos, atsakingos už „EB“ patikrą, atitikties sertifikatą, pateiktas kartu su atitinkamais apskaičiavimais ir patvirtintas šios įstaigos vadovo parašu. Šis atitikties sertifikatas pažymi, kad projektas atitinka šias taisykles ir atitinkamą direktyvą (2001/16/EB, 96/48/EB, 2004/50/EB), taip pat nurodo visas atliekant patikrą užfiksuotas ir nepaneigtas abejones. Prie atitikties sertifikato taip pat pridedamos tikrinimo ir kontrolės ataskaitos, parengtos tos pačios įstaigos atliekant savo užduotį, kaip nurodyta šio priedo 5.3 ir 5.4 punktuose.

5. Stebėseną.

5.1. „EB“ stebėsenos tikslas yra užtikrinti, kad dėl posistemio techninės bylos atsirandantys įsipareigojimai būtų įvykdyti posistemio gamybos metu.

5.2. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga, atsakinga už posistemio gamybos tikrinimą, turi turėti galimybę nuolat patekti į statybos aikštes, gamybos cechus, sandėliavimo patalpas ir tam tikrais atvejais – į ruošinių gamybos arba bandymų atlikimo patalpas ir visas kitas patalpas, kurios, jos manymu, turi būti prieinamos, kad ji galėtų atlikti savo užduotį. Užsakovas arba Europos Sąjungoje įsteigtas jos įgaliotasis atstovas jai turi nusiųsti arba būti nusiuntęs visus tam tikslui reikalingus dokumentus, visų pirma projekto įgyvendinimo planus bei su posistemiū susijusius techninius dokumentus.

5.3. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga, atsakinga už projekto įgyvendinimo tikrinimą, turi periodiškai kontroliuoti, kad patvirtintų, jog laikomasi šių taisyklių. Atsakingiems už posistemio projekto įgyvendinimą ši įstaiga turi pateikti kontrolės ataskaitą. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga gali reikalauti, kad jos darbuotojai dalyvautų tam tikruose posistemio statybos darbų etapuose.

5.4. Paskelbtoji (notifikuota) įstaiga neįspėjusi gali apsilankyti užsakovo nurodymu posistemiū atliekamų darbų aikštelėse arba gamybos cechuose. Tokių apsilankymų metu paskelbtoji (notifikuota) įstaiga gali atlikti visą arba dalinę kontrolę. Atsakingiems už posistemio projekto įgyvendinimą ji turi pateikti tikrinimo protokolą ir, jei reikia, kontrolės ataskaitą.

6. Techninės bylos teikimas.

Visa šio priedo 4 dalyje nurodyta byla turi būti pateikta užsakovui arba Europos Sąjungoje įsteigtam jo įgaliotajam atstovui paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos, atsakingos už techniškai tvarkingo posistemio patikrą, išduotam atitikties sertifikatui pagrįsti. Byla turi būti pridėta prie „EB“ patikros deklaracijos, kurią užsakovas siūnčia atitinkamos valstybės narės priežiūros institucijai.

Bylos kopiją užsakovas turi saugoti visą posistemio naudojimo laiką. Bet kuriai kitai valstybei narei paprašius, užsakovas turi nusiųsti jai bylos kopiją.

7. Informavimas apie paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos veiklą.

Kiekviena paskelbtoji (notifikuota) įstaiga turi vieną kartą per ketvirtį informuoti:

7.1. Lietuvos Respublikos susisiektimo ministeriją ir kitas šių taisyklių 43 punkte nurodytas priežiūros ir kontrolės institucijas – apie gautus prašymus atlikti „EB“ patikrą, išduotus, atšauktus (panaikintus) atitikties sertifikatus ir savo sprendimus atsisakyti išduoti atitikties sertifikatus;

7.2. giminingas paskirtąsias įstaigas – apie išduotus, atšauktus (panaikintus) atitikties sertifikatus ir savo sprendimus atsisakyti išduoti atitikties sertifikatus.

8. Kalba.

Šio priedo 4 skyriuje nurodyta posistemio techninė byla ir su „EB“ patikros procedūromis susijusi korespondencija turi būti sudaroma lietuvių kalba.

Papildyta priedu:

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, *Žin.*, 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-180](#), 2005-05-02, Žin., 2005, Nr. 58-2036 (2005-05-07), i. k. 1052210ISAK0003-180

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 3-586, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. sausio 23 d. įsakymo Nr. 3-37 ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. liepos 29 d. įsakymo Nr. 3-398 pakeitimo